

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № ____
від « ____ » _____ 2025 р.
Завідувач кафедри Морозова І.І.
(прізвище та ініціали)

(підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
ОПРА ВІНФРІ ЯК ДИСКУРСИВНА ОСОБИСТІСТЬ

Виконавець:

студентка: II курсу магістратури,
групи АМП-61
Крутієнко Юлія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи:

Морозова Ірина Ігорівна,
кандидат філологічних наук, доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Підпис керівника _____

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.

Голова Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків – 2025

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Англомовний медіа дискурс як фактор формування публічної особистості в ЗМІ.....	5
1.1. Теоретичні основи дослідження та функціональний аспект медіадискурсу у процесах соціального впливу ЗМІ.....	5
1.2. Шоу Опри Вінфрі і конструювання медійних наративів.....	10
1.3. Аналіз вербальних аспектів комунікації.....	13
Висновки до розділу 1	21
Розділ 2. Комунікативно-прагматичний аналіз дискурсивної особистості Опри Вінфрі	23
2.1. Опра Вінфрі як медіадискурсна постать: тематика висловлень, особистісна стратегія і комунікативна поведінка	23
2.2. Невербальні та надвербальні маркери публічної ідентичності Опри Вінфрі.....	34
Висновки до розділу 2	47
Загальні висновки	49
Список використаних джерел.....	51
Список джерел ілюстративного матеріалу	54
Abstract.....	55

ВСТУП

У сучасних комунікативних дослідженнях багато уваги приділяється аналізу дискурсивної особистості як ключового суб'єкта комунікації (див., наприклад, [5; 6]). Дискурсивна особистість відображає індивідуальні стратегії мовленнєвої поведінки, репрезентує ціннісні орієнтири, світогляд та стилістичні особливості мовця, сформовані в контексті соціально-культурного середовища. Особливий інтерес має вивчення дискурсивної особистості лідерів думок, серед яких визначне місце посідає Опра Вінфрі – американська телеведуча, продюсерка, філантропка, одна з найвпливовіших постатей сучасної масової культури. Її діяльність на телебаченні, формування власного стилю спілкування та здатність впливати на аудиторію через дискурс роблять дослідження її мовленнєвої особистості **актуальним** і значущим для розуміння механізмів побудови публічного іміджу у медіапросторі, у т.ч. через одиниці мови й мовлення.

Мета дослідження – визначити особливості дискурсивної особистості Опри Вінфрі на основі аналізу її мовленнєвих практик, риторичних стратегій і стилістичних засобів, притаманних їм.

Для досягнення поставленої у роботі мети було поставлено і вирішено наступні **завдання**:

- 1) проаналізувати теоретичні основи та функціональні особливості англomовного медіадискурсу як чинника формування публічної особистості;
- 2) дослідити роль шоу Опри Вінфрі у створенні та трансляції медійних наративів;
- 3) визначити особливості комунікативної поведінки Опри Вінфрі у публічних виступах, зокрема тематику висловлювань, її особистісну стратегію, стилістичні та риторичні прийоми;
- 4) розкрити значення невербальних і надвербальних засобів у конструюванні публічного образу Опри Вінфрі;
- 5) описати комунікативно-прагматичні аспекти дискурсивної особистості

Опри Вінфрі в контексті англомовного медіадискурсу.

Об'єктом дослідження є дискурсивна особистість Опри Вінфрі як комунікативного суб'єкта, а **предметом** – її публічні мовленнєві практики в англомовному дискурсі ЗМІ.

Матеріалом дослідження слугували стенограми інтерв'ю, промови, телевізійні шоу Опри Вінфрі, опубліковані у відкритих джерелах, зокрема на сайті Oprah.com, у текстах медіаплатформ та транскрипціях її публічних виступів.

Методи дослідження емпіричного матеріалу – описовий, контекстуально-інтерпретаційний, стилістичний та елементи дискурс-аналізу.

Наукова новизна дослідження полягає у визначенні особливостей мовленнєвої поведінки Опри Вінфрі як дискурсивної особистості, виявленні її риторичних стратегій, ключових тем й засобів комунікативного впливу, що формують публічний імідж. Дослідження розширює уявлення про механізми створення медійного образу лідера думок у сучасному англомовному дискурсі.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його результатів у подальших лінгвістичних дослідженнях медіадискурсу, у навчальному процесі (курсах зі стилістики, прагматики, медіалінгвістики), а також у практичній підготовці фахівців медіакомунікацій та публічних спікерів для розвитку власної комунікативної стратегії.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів та висновків про них, загальних висновків, списку використаних джерел. Обсяг основної частини роботи становить 50 стор., загальний обсяг роботи – 58 стор.

Апробація основних положень роботи відбулася на студентській науковій конференції кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (19 листопада 2025 року). На основі результатів дослідження було підготовлено і подано до друку статтю у збірник наукових праць студентів «Молоді фахівці – майбутнє науки».

РОЗДІЛ 1.

АНГЛОМОВНИЙ МЕДІА ДИСКУРС ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ В ЗМІ

Медіадискурс як складна, багатогранна та динамічна система залишається об'єктом пильної уваги сучасної лінгвістики. Зокрема, дослідники С. Фраас, М. Клемм, А. О'Кіфф і К. Коттер систематизують підходи до трактування понять дискурсу та медіадискурсу, окреслюючи ключові напрями їхнього аналізу в сучасних дослідженнях [17; 26; 16]. Питання особливостей функціонування медіадискурсу в межах окремих мов порушують, зокрема, І. Мирошніченко (у дослідженні української мови) [3], Р. Махачашвілі та А. Сидоркіна (на матеріалі японської мови) [2] та інші науковці. Розробкою лінгвістичної концепції та методології зіставного аналізу дискурсу мас-медіа займається С. Фраас [17]. Крім того, у контексті розвитку новітніх медіатехнологій мовні особливості дискурсу досліджує А. Белл [13]. У цьому розділі буде систематизовано теоретичні засади вивчення функціонування дискурсивної особистості в ЗМІ.

1.1. Теоретичні основи дослідження та функціональний аспект медіадискурсу у процесах соціального впливу ЗМІ

Формування медіадискурсу як окремого напрямку критичного дискурсивного аналізу розпочалося наприкінці 1980-х років завдяки роботам Т.А. ван Дейка, зокрема його ґрунтовним дослідженням «News analysis: case studies of international and national news in the press» та «News as discourse». У цих працях автор запропонував концепцію, що поєднує теорію дискурсу з аналізом новинного дискурсу, акцентуючи увагу не лише на текстуальному рівні, а й на особливостях продукування та інтерпретації тексту [13, с. 615; 14, с. 257]. Такий підхід до вивчення новинного дискурсу був представлений як «нова,

міждисциплінарна теорія новин у пресі» [27, с. 5], що мала на меті дослідження великих масивів міжнародних новин, зокрема висвітлення проблем расизму у європейських медіа. Серед перших англомовних підручників, присвячених мові мас-медіа, варто відзначити роботи А. Белла («The language of news media», 1991), Р. Фаулера («Language in the news: discourse and ideology in the press», 1991) та Н. Феркло («Media discourse», 1995). О. Бойд-Баррет у своїй праці «Language and media: a question of convergence» (1994) систематизував і проаналізував підходи Т.А. ван Дейка, Н. Феркло та А. Белла, висвітлюючи їхні основні положення [13, с. 615].

Т.А. ван Дейк започаткував окремий напрям у критичному дискурсивному аналізі, що отримав назву соціально-когнітивного підходу. Він виходив з припущення, що ключове значення мають приховані у текстах новин ідеологічні структури, які вимагають окремого, спеціалізованого аналізу, адже саме вони впливають на суспільне сприйняття реальності. Таким чином, на думку дослідника, аналіз дискурсу – це насамперед аналіз ідеології, оскільки саме ідеології знаходять своє вираження й відтворюються у дискурсі. Новинні тексти, за Т. ван Дейком, часто є ідеологічно забарвленими дискурсами, які поляризують картину світу, протиставляючи «своє» – те, що належить до певної спільноти, – і «чуже», що перебуває поза її межами. На основі цього підходу він сформулював принципи вираження ідеологічних позицій, суть яких полягає в акцентуванні позитивної інформації про «нас» і негативної про «них» [14, с. 257–258]. При цьому увага критичного дискурс-аналізу зосереджується на соціальному пізнанні, яке слугує посередником між текстом і суспільством.

Ідею, що тексти новин містять у собі закодовані цінності й ідеології, які впливають на суспільство та водночас відображають його стан, розвиває й К. Коттер. Вона підкреслює, що більшість лінгвістів підходять до аналізу текстів новин або з погляду їхньої структурної організації та мовної функції, або з перспективи ідеологічного впливу. Обидва ці підходи передбачають наявність

динамічного механізму, що формує унікальний образ медійного дискурсу, позбавлений обмежень конкретного часу, культури чи контексту [15, с. 416–417]. Спираючись на попередні дослідження новинного дискурсу, К. Коттер виокремлює три основні підходи до вивчення медіадискурсу: аналітичний, соціолінгвістичний та «нелінгвістичний». Водночас вона наголошує, що більшість науковців у своїх роботах інтегрують елементи всіх трьох напрямів. Так, аналітичний підхід фокусується на питаннях учасників комунікації, темах, функціях та структурі дискурсу. Соціолінгвістичний підхід дозволяє охарактеризувати мовні особливості: варіативність, стиль, жанр і реєстр. А «нелінгвістичні» студії включають дослідження в галузі політології, медіа-студій, комунікацій, а також певною мірою культурології [15, с. 417–418].

Українська дослідниця І. Г. Мірошніченко визначає масмедійний дискурс як «поле масової комунікації, що охоплює всі мовні практики та комунікативні ситуації з використанням різних засобів (медіа) передачі інформації» [3, с. 38]. Вона виокремлює низку характерних ознак медіадискурсу, серед яких – залежність від каналу комунікації, прагнення до реалістичності, мультимодальність, інтердискурсивність, орієнтація на широку масову аудиторію, дистантність мовленнєвого акту, динамічність, видовищність і висока експресивність [3, с. 45–50].

Своєю чергою, ірландська дослідниця Е. О'Кіфф трактує медійний дискурс як публічну, спеціально створену й зафіксовану форму комунікативної взаємодії, у якій аудиторія має змогу миттєво реагувати на отриману інформацію – побачене, почуте чи прочитане [25]. З огляду на це, дослідниця зазначає, що сучасний медіадискурс зазнав істотних змін, зокрема зріс рівень інтертекстуальності та суттєво скоротилася межа між розмовними та писемними форматами мас-медіа. Наприклад, газети дедалі частіше містять посилання на інтернет-ресурси, відео, а також доповнюються звуковими фрагментами й результатами опитувань; телевізійні програми супроводжуються текстовими

вставками, посиланнями на сайти або чат-кімнати; радіоефіри можуть містити описи візуального контенту, публікувати його на веб-сторінках, а іноді навіть використовувати веб-камери у студіях, дозволяючи аудиторії «бачити» ведучих під час ефіру [25, с. 441–450].

До характерних ознак медіадискурсу зазвичай відносять такі: 1) групова співвіднесеність, що вказує на орієнтацію адресанта на позицію своєї соціальної або ідеологічної групи; 2) публічність, яка передбачає відкритий характер повідомлень і їхню спрямованість на широку аудиторію; 3) дісенсна орієнтованість, що полягає у створенні протиріч із подальшим залученням до дискусії; 4) інсценування та масова спрямованість – орієнтація на вплив одночасно на кілька аудиторних груп [1, с. 27–40].

У межах медіадискурсу дискретними одиницями, які структурують інформаційний потік і поділяють його на окремі сегменти, виступають медіатексти. Тому дослідження медіадискурсу нерозривно пов'язане з аналізом поняття «медіатекст», адже саме через вивчення медіатекстів можливо виявити механізми функціонування та впливу медіадискурсу.

Під поняттям медіатексту зазвичай розуміють будь-яке повідомлення, представлене у конкретному жанрі медіа, незалежно від його формату – це може бути газетна стаття, телепрограма, відеокліп, художній фільм чи інший продукт медійної діяльності [7, с. 212]. Медіатекст має багатопланову природу: він одночасно виступає універсальною семантичною єдністю, знаковою структурою, що функціонує у суспільстві, об'єктом масової комунікації, зафіксованим сегментом об'єктивної дійсності, а також результатом творчого процесу [9, с. 53].

На відміну від тексту загалом, медіатекст є продуктом масовоінформаційної діяльності та масової комунікації. Його суть полягає в передачі конкретної інформації, оформленої мовленнєвими засобами, з метою впливу на громадську думку та переконання аудиторії [10, с. 268]. Медіатекст не лише інформує, а й слугує репрезентацією мовної особистості автора, відображаючи його світогляд,

систему цінностей, рівень інтелекту та когнітивний потенціал. У структурі медіатексту завжди присутній затекст – своєрідний фрагмент реальності, який описується в медійному матеріалі. Завдання комунікативного плану медіатексту – подати затекст, трансформований відповідно до інтерпретації автора, тобто так, як подію бачить журналіст.

Основні функції медіадискурсу – когнітивна, ціннісна, конструювальна, комунікативна, інформативна, регулятивна, персуазивна, інтегративна, культурна, гедоністична [3, с. 41–43] – яскраво відображають складну й багатопланову природу цього виду дискурсу. Мас-медіа виконують не лише функцію засобу поширення інформації, а й стають важливим каналом для набуття знань, формування ціннісних орієнтацій суспільства та моделювання його майбутнього. Сучасні медіаплатформи забезпечують не лише передачу даних про події та явища соціального та природного середовища, а й створюють можливості для активної взаємодії між медійним контентом і його аудиторією, впливаючи на формування суспільної думки й регулюючи соціальні процеси.

Однією з визначальних характеристик медіадискурсу є його персуазивна природа – здатність впливати на аудиторію, формувати її ставлення, переконання, поведінкові моделі та навіть спосіб мислення. Ця впливовість досягається за допомогою широкого спектра мовних стратегій і тактик, серед яких важливе місце посідають як меліоративні (позитивні), так і пейоративні (негативні) засоби [1, с. 29].

Інтегративна функція медіадискурсу проявляється у здатності об'єднувати членів певної лінгвокультурної спільноти для вирішення важливих суспільних завдань і глобальних проблем. Не менш важливою є культурна роль медіа, які сприяють збереженню та поширенню як національних, так і універсальних цінностей [1, с. 29].

Суттєво зросло значення гедоністичної (розважальної, рекреативної) функції медіадискурсу, що набуває особливої актуальності в умовах цифрової

культури та масового споживання контенту [1, с. 30].. Така багатофункційність медіадискурсу обумовлює необхідність застосування комплексного підходу до його аналізу, зокрема й лінгвістичного, що дозволяє розкрити глибинні механізми впливу на аудиторію.

1.2. Шоу Опри Вінфрі і конструювання медійних наративів

Поняття мовної особистості та мовленнєвої особистості посідають важливе місце в лінгвістичних дослідженнях. За визначенням Л. Ромаченко, мовна особистість – це система знань, умінь, досвіду та мовних навичок, що забезпечують людині можливість здійснювати мовну діяльність, а мовленнєва особистість – це реалізація мовної особистості у конкретних комунікативних актах [5, с. 17]. Л. В. Солощук підкреслює, що мовна особистість – це не лише носій мови, а й учасник комунікативного процесу, який у мовленні актуалізує свої когнітивні, емоційні, ціннісні й культурні характеристики [6, с. 44].

Дискурсивна особистість є розширенням цих понять: це не просто мовна чи мовленнєва компетентність, а комплексна сукупність характеристик особистості, що проявляється у створенні та інтерпретації дискурсу. Вона включає в себе мовні стратегії, поведінкові моделі, соціальні ролі та цінності, що формуються у процесі дискурсивної взаємодії [6, с. 45]. Таким чином, дискурсивна особистість – це не тільки мовлення, а й спосіб мислення, стиль поведінки, соціальний статус і культурний бекграунд особи, яка впливає на формування публічних наративів.

Мовлення Опри Вінфрі є прикладом потужного інструменту конструювання публічних наративів. Її риторика базується на використанні складнопідрядних конструкцій, пауз, риторичних запитань, що створюють ефект особистої розмови зі співрозмовником і водночас – з мільйонною аудиторією. В епізоді «A Secret Sex World: Living on the Down Low» (16.04.2004) Опра активно застосовує стратегію розкриття особистих історій учасників, поєднуючи інтерв'ю зі статистичними

даними та власними коментарями [33]. Її питання часто містять уточнення або емоційно забарвлені слова: «*How did you survive this experience?*», «*What did you feel at that moment?*» [33] – такі репліки створюють ефект терапевтичного простору, де співрозмовники можуть відкритися.

Опра свідомо створює наратив, що акцентує на проблемах дискримінації, насильства, травматичного досвіду, одночасно підкреслюючи надію на зміни. Її мовлення балансує між емпатією та активною позицією: вона використовує анафору, наприклад, повторюючи ключові фрази для підсилення емоційного ефекту: «*You are not alone... You are not alone...*» [33].

Невербальна поведінка Опри – це поєднання відкритості та впевненості. Під час інтерв'ю вона часто нахиляється вперед, встановлюючи контакт очима, іноді торкається руки співрозмовника, що створює ефект емоційної підтримки [33]. Її міміка – ключовий елемент комунікації: піднята брова сигналізує здивування або зацікавленість, нахмуреність – занепокоєння або співчуття. Ці невербальні сигнали підсилюють зміст мовлення, створюючи ефект живої, емоційно насиченої розмови.

Соціальне середовище Опри також впливає на її дискурсивну ідентичність. Вона активно бере участь у благодійних проєктах, створила Oprah Winfrey Leadership Academy for Girls у ПАР, фінансує програми для підтримки освіти та охорони здоров'я. Її соціальні контакти – це коло впливових особистостей: актори, письменники, політики, з якими вона співпрацює, що розширює спектр тем і форматів обговорень на її шоу [33].

Надвербальний компонент – це зовнішній вигляд Опри, який доповнює її мовну стратегію. Вона обирає стримані, але елегантні образи: костюми в нейтральних кольорах, класичні фасони, які підкреслюють її статус, але не відволікають увагу від змісту розмови. Її аксесуари – це завжди якісні, але непомітні деталі: годинники, окуляри, прикраси, що доповнюють образ

Її житло (особняк у Монтесіто), автомобілі та інвестиції у благодійні фонди

підсилюють імідж особистості, яка досягла успіху завдяки власній праці та використовує цей успіх для допомоги іншим [33].

Шоу Опри Вінфрі є прикладом того, як особистісний дискурс ведучої формує публічний наратив, який впливає на суспільну свідомість. Епізоди шоу часто присвячені соціально значущим темам: расовій дискримінації, сексуальному насильству, питанням здоров'я, особистісного розвитку та сімейних стосунків. Наприклад, випуск «A Secret Sex World: Living on the Down Low» (16.04.2004) став першим у масовій американській культурі обговоренням теми «down low» – чоловіків, які ведуть гетеросексуальне життя, але приховано мають секс із чоловіками [33]. У цьому випуску Опра використовує низку риторичних стратегій: ставить прямі запитання, часто повторює важливі думки, робить паузи після емоційно насичених відповідей, використовує мовчання як прийом впливу. Її невербальні реакції – підняття брів, повільне кивання головою, зосереджений погляд – посилюють драматургію епізоду.

В іншому епізоді – «The Puppy Episode», присвяченому темі прийняття власної сексуальності, Опра запрошує Еллен Дедженерес, створюючи атмосферу безпечного простору, де складні теми можна обговорювати відкрито. Тут також використовується стратегія повтору ключових слів («*It's okay*», «*You're not alone*») для створення емпатійного тону [29].

Особливість шоу полягає в його структурі: епізоди часто починаються з особистої історії або факту (наприклад, статистичних даних про проблему), далі йде інтерв'ю з експертами або гостями, потім – особисті коментарі Опри, і завершуються вони зверненням до аудиторії, закликом до дії або підсумковим рефреймінгом ситуації. Ця структура, на думку дослідників, створює ефект терапевтичного дискурсу, де аудиторія стає учасником колективного переживання [29].

Дискурсивна особистість Опри Вінфрі – це складна багаторівнева система, що інтегрує вербальні, невербальні та надвербальні засоби комунікації. Її

мовлення поєднує риторичну майстерність, емоційну залученість та стратегічний підхід до побудови наративів. Невербальні елементи – міміка, жести, інтонація – підсилюють вербальні посили, створюючи ефект залученості та довіри. Надвербальні складники, такі як стиль одягу, аксесуари, соціальні ролі та благодійна діяльність, формують образ авторитетної, але людяної публічної особистості [29].

Опра Вінфрі використовує свій вплив як лідерки думок для формування медійних наративів, які стають частиною культурної пам'яті та впливають на суспільні зміни. Її шоу – це не лише розважальний контент, а й простір для публічного обговорення табуйованих тем, місце для висвітлення проблем маргіналізованих груп, платформа для формування нового дискурсивного поля. Таким чином, шоу Опри Вінфрі є унікальним явищем у сучасному медіапросторі, де особистість ведучої стає не просто модератором, а активним творцем суспільного дискурсу.

1.3. Аналіз вербальних аспектів комунікації

Комунікація як феномен є складним і поліаспектним процесом, що включає в себе передачу та обмін інформацією між учасниками взаємодії. На думку сучасних дослідників, комунікацію слід розглядати не лише як обмін повідомленнями, але і як процес формування та передачі соціальних і культурних смислів, які кодуються за допомогою мовних засобів [8, с. 3]. У лінгвістичних студіях комунікація розглядається як реалізація мовної особистості через мовленнєві акти та комунікативні стратегії, в яких поєднуються лексичні, граматичні, стилістичні та прагматичні рівні мови [6, с. 44].

Вербальні компоненти займають центральне місце у комунікативному процесі, оскільки саме через них здійснюється базовий етап кодування й декодування інформації. Комунікативна функція мови реалізується передусім

завдяки здатності мовних одиниць передавати і формувати певні значення, емоції та ідеї, які є зрозумілими для інших учасників комунікації [4, с. 86].

Вербальні компоненти охоплюють декілька рівнів мови, серед яких виділяють лексичний, синтаксичний, стилістичний та прагматичний. Кожен з цих рівнів має власну структуру, функції та особливості, що визначають ефективність комунікації та її вплив на адресата.

Лексичний рівень вербальної комунікації представлений сукупністю слів та словосполучень, що забезпечують передачу інформації на семантичному рівні. За визначенням А. Романченко, лексичний склад мовлення індивіда є прямим відображенням його освітнього рівня, професійної підготовки, соціального походження та культурних орієнтирів [5, с. 18]. Вибір лексики відіграє важливу роль у формуванні комунікативного стилю та визначенні соціального статусу мовця.

У медіадискурсі лексика особливо важлива, оскільки медійні тексти адресовані широкій аудиторії та покликані досягти швидкого ефекту впливу. У таких текстах активно використовуються емоційно забарвлені слова, які мають значний конотативний потенціал, створюючи в аудиторії відповідні асоціації та емоційні реакції [4, с. 83]. Наприклад, часте використання слів з негативною конотацією («*threat*», «*crisis*», «*catastrophe*») або позитивною («*victory*», «*success*», «*hero*») створює відповідне інформаційне середовище, що впливає на сприйняття інформації аудиторією.

Лексичний вибір також є важливим елементом ідентифікації мовної особистості у медіапросторі. Вербальна поведінка журналіста або ведучого, зокрема, завжди має індивідуальний стиль, що проявляється в специфічному виборі слів, словосполучень та мовленнєвих конструкцій, які впізнаються аудиторією [8, с. 4]. Це дозволяє створювати персоналізовані образи мовців, що впливають на їхню комунікативну ефективність.

Синтаксичний рівень комунікації пов'язаний із побудовою речень та більш

складних мовленнєвих конструкцій, що відображають не лише логіку й послідовність думок мовця, але й впливають на сприйняття інформації адресатом. За твердженням Л.В. Солощук, саме синтаксична організація мовлення дозволяє структурувати повідомлення, зробити його зрозумілим, доступним або, навпаки, складним і багатогранним [6, с. 46].

Вибір синтаксичних конструкцій залежить від комунікативних намірів мовця, жанрових вимог і стилю мовлення. У медіадискурсі, наприклад, поширеним є використання коротких простих речень, які забезпечують швидке й легке сприйняття інформації. Це особливо важливо у новинних сюжетах, де аудиторія повинна швидко зрозуміти суть повідомлення [8, с. 33]. Натомість у аналітичних статтях чи авторських передачах частіше використовуються складні речення з багатьма підрядними конструкціями, що дозволяють мовцю висловлювати складні думки, уточнювати деталі і створювати ефект глибокого занурення у тему.

Особливу увагу слід приділити питальним і окличним конструкціям, що часто використовуються у ток-шоу і спрямовані на підтримку активного діалогу з аудиторією. Зокрема, К. Стейн у дослідженні мовлення Опри Вінфрі підкреслює, що саме питальні речення, особливо риторичні, відіграють важливу роль у залученні глядачів до процесу співпереживання і роздумів над темою [26, с. 322]. Це створює ефект прямого діалогу з аудиторією, що дозволяє ведучому управляти увагою і реакцією глядачів.

На синтаксичному рівні значну роль відіграють також засоби емпатичного підкреслення інформації, зокрема повтори слів і структур, інверсії, паралелізми. Повтори особливо яскраво проявляються в медійному мовленні, підсилюючи емоційну реакцію аудиторії. П'янковська наголошує, що повторення ключових слів або словосполучень допомагає краще закріпити інформацію в пам'яті адресата, створюючи додаткові акценти та наголоси [4, с. 85].

Інверсія та паралелізми використовуються як стилістичні прийоми, що

додають повідомленню емоційності та динамічності. Інверсія, наприклад, сприяє посиленню уваги до певних слів або частин речення, роблячи їх більш помітними і важливими в інформаційному потоці. Паралельні конструкції дозволяють легко запам'ятовувати інформацію, надаючи повідомленню чіткої структури та ритмічності, що суттєво впливає на аудиторію [5, с. 17].

Отже, синтаксичний рівень є не лише технічною стороною мовлення, але й потужним комунікативним інструментом, що здатний суттєво змінити ефективність взаємодії. Залежно від комунікативних цілей, особливості синтаксичної побудови можуть значною мірою посилювати або знижувати ефективність сприйняття інформації, що особливо важливо у медійних форматах, орієнтованих на широкий загал.

Стилістичний рівень вербальної комунікації є важливою ланкою у процесі передачі інформації, оскільки визначає вибір і використання мовних засобів відповідно до конкретної комунікативної ситуації, жанрових норм і соціокультурних очікувань адресата. На думку Л. Романченко, стилістичні особливості мовлення є одним із ключових індикаторів комунікативної компетентності мовної особистості, оскільки вони свідчать про здатність мовця свідомо і цілеспрямовано добирати мовні одиниці для досягнення бажаного ефекту [5, с. 20].

Стилістичні засоби можна умовно поділити на кілька груп: тропи (метафори, гіперболи, метонімії), фігури (анафори, епіфори, антитези, градації) та експресивні конструкції (вигуки, повтори, риторичні питання). Як підкреслює П'янківська, у медійному дискурсі ці засоби набувають особливої ваги, адже вони дозволяють емоційно впливати на аудиторію, привертати її увагу, переконувати чи провокувати дискусію [4, с. 83].

Одним із найбільш яскравих стилістичних прийомів у медійному просторі є метафора, яка не лише прикрашає мовлення, але й полегшує розуміння складних абстрактних понять. За словами Н. Черниш, медійна метафора є способом

створення конкретних образів, які легко сприймаються аудиторією, сприяючи ефективнішій передачі повідомлень та формуванню необхідних асоціацій [8, с. 4]. Наприклад, використання метафори «*political arena*» або «*economic crisis is escalating*» створює яскравий і доступний образ, що полегшує сприйняття складних тем масовою аудиторією.

Ще одним важливим стилістичним прийомом є повтор, який активно використовується в медійній комунікації для посилення ключових повідомлень. Повторення окремих слів, фраз чи структур надає повідомленню додаткової переконливості та емоційного забарвлення. Наприклад, у ток-шоу Опри Вінфрі часто використовуються повтори для посилення емпатії та встановлення глибокого контакту з аудиторією. Саме повторення ключових слів («*hope*», «*opportunity*», «*strength*») створює ефект мотиваційного мовлення, що глибоко впливає на глядачів, формуючи позитивні установки і переконання [24].

Окремо слід виділити риторичні питання як ефективний стилістичний інструмент, що викликає у слухачів роздуми й активізує їхню увагу. У медійному дискурсі, особливо у форматі ток-шоу, ведучі регулярно ставлять риторичні питання, щоб підкреслити значущість проблеми та спонукати аудиторію до активного осмислення почутого. Як підкреслює Л. Романченко, саме риторичні запитання створюють додатковий емоційний фон спілкування, спонукаючи слухачів погоджуватися або критично мислити щодо почутої інформації [5, с. 19].

Важливо також зазначити використання анафори та антитези як способів побудови логічно структурованого мовлення. Анафора (повторення початку фраз) дозволяє підсилювати значення ключових понять, тоді як антитеза (протиставлення) створює динаміку та драматургію у комунікації. Це особливо помітно в медійних форматах, де чіткість, емоційність та зрозумілість інформації відіграють першочергову роль у досягненні комунікативних цілей [8, с. 5].

Таким чином, стилістичний рівень комунікації є не лише допоміжним елементом мовлення, але й потужним інструментом формування ефективної

комунікативної взаємодії, що дозволяє мовцеві максимально чітко і зрозуміло донести свої ідеї та впливати на аудиторію відповідно до своїх інтенцій.

Прагматичний рівень вербальної комунікації спрямований на реалізацію конкретних комунікативних цілей і намірів мовця в процесі мовленнєвої взаємодії. Цей рівень включає аналіз способів використання мови для досягнення бажаного ефекту на адресата, а також врахування комунікативного контексту, соціальних ролей і статусу учасників взаємодії. За визначенням Л. Романченко, прагматичний аспект мовлення передбачає, що кожен мовленнєвий акт завжди спрямований на досягнення певного комунікативного результату, який визначається інтенцією мовця [5, с. 18]. Таким результатом може бути інформування, переконання, спонукання, прохання чи навіть провокація.

Важливою складовою прагматичного рівня є теорія мовленнєвих актів, яка описує комунікацію як здійснення певних дій за допомогою слів. У межах цієї теорії виділяють прямі й непрямі мовленнєві акти, де перші передбачають пряму відповідність форми та комунікативного наміру, а інші – реалізують інтенцію опосередковано [26, с. 323].

У медійному дискурсі та особливо в ток-шоу переважають непрямі мовленнєві акти, оскільки вони є більш ввічливими, менш конфліктними та ефективнішими у підтриманні позитивного іміджу ведучого чи гостя передачі. Як зазначає дослідниця К. Стейн, Опра Вінфрі активно застосовує непрямі прохання і риторичні запитання, створюючи умови для м'якого впливу на аудиторію, що сприяє формуванню атмосфери довіри й емоційної залученості [26, с. 323].

Особливе місце серед прагматичних стратегій посідають засоби переконання. У медійних форматах використовуються різні комунікативні тактики переконання, зокрема апеляція до логіки, емоцій і моральних цінностей адресата. Апеляція до логіки реалізується через аргументацію, факти, статистику, що підвищує рівень довіри аудиторії до інформації. Апеляція до емоцій передбачає створення відповідного емоційного стану слухачів, наприклад,

співчуття, гордості або обурення, завдяки емоційно насиченій лексиці й образам [4, с. 83].

Окрім цього, в медійному дискурсі активно використовується тактика апеляції до моральних цінностей, яка передбачає звернення до загальнолюдських принципів, таких як справедливість, чесність, рівність, що дозволяє закріплювати певні установки й переконання в суспільній свідомості. Наприклад, медійні особистості нерідко використовують фрази на кшталт: «*We all have the right to justice*», «*It is the moral duty of every citizen*», посилюючи тим самим вплив своїх слів на адресатів [8, с. 6].

Не менш важливим аспектом прагматичного рівня є тактика ввічливості. Вона включає в себе використання специфічних мовленнєвих конструкцій, які дозволяють уникати конфліктних ситуацій, створюючи позитивний імідж мовця. Як зазначає Л. Романченко, ввічливість у комунікації відіграє ключову роль, оскільки забезпечує успішну взаємодію, підтримку взаємоповаги й збереження позитивного «обличчя» співрозмовників [5, с. 19]. В медійному просторі ця тактика є особливо ефективною для створення сприятливих умов сприйняття інформації аудиторією.

Таким чином, прагматичний рівень вербальної комунікації відіграє вирішальну роль у реалізації комунікативних інтенцій мовця. Здатність правильно вибрати й застосовувати мовні засоби відповідно до ситуації, адресата та поставлених цілей є ключовим показником успішної мовленнєвої взаємодії, що особливо важливо у професійних і медійних контекстах.

Аналізуючи комунікацію через призму різних вербальних компонентів, ми можемо констатувати, що цей процес є багатогранним і складним явищем, в якому кожен рівень – лексичний, синтаксичний, стилістичний та прагматичний – відіграє специфічну роль у формуванні успішної взаємодії між комунікантами.

На лексичному рівні ключовим фактором виступає вибір слів та виразів, що залежить від освітнього рівня, соціального статусу, культурного середовища і

професійної діяльності мовця. Правильно підібрана лексика забезпечує ясність і точність передачі інформації, а також є важливим чинником формування соціальної та культурної ідентичності мовної особистості [5, с. 18].

Синтаксичний рівень вербальної комунікації відповідає за структурну організацію висловлювань, їхню логічність, зрозумілість і експресивність. Від вибору синтаксичних конструкцій залежить легкість сприйняття інформації, її емоційний вплив і загальний стиль комунікативної взаємодії. Вибір між простими чи складними реченнями, використання інверсій, повторів є важливими засобами регулювання уваги та ефективності комунікації [6, с. 46; 483].

Стилістичний рівень комунікації визначає добір мовних засобів відповідно до ситуації, жанру, стилю і мети комунікативного акту. Активне використання стилістичних прийомів, таких як метафори, повтори, риторичні питання, анафори, антитези, дозволяє мовцю ефективно доносити ідеї, переконувати, мотивувати чи емоційно впливати на адресата. Стилістичні особливості також забезпечують створення унікального комунікативного стилю, який легко впізнається і запам'ятовується [8, с. 4–5; 320–11].

Прагматичний рівень вербальної комунікації орієнтований на реалізацію комунікативних намірів і досягнення бажаного впливу на адресата. Він включає вибір мовленнєвих актів (прямих чи непрямих), тактики переконання, ввічливості, апеляції до логіки, емоцій і моральних цінностей. Правильно обрана прагматична стратегія забезпечує досягнення комунікативних цілей, встановлення ефективної взаємодії та збереження позитивного іміджу мовця [5, с. 18–119].

Таким чином, вербальні компоненти комунікації є нерозривною частиною складного процесу соціальної взаємодії, який визначається індивідуальними та культурними особливостями мовців, їхніми комунікативними цілями та соціальними контекстами. Ретельний аналіз кожного з рівнів дає змогу зрозуміти механізми формування ефективного мовлення та комунікативної компетентності, що є критично важливими у сучасному інформаційному суспільстві.

Висновки до розділу 1

1. Дискурсивна особистість є ключовим суб'єктом медійної комунікації, яка відображає індивідуальні стратегії мовленнєвої поведінки, ціннісні орієнтири, світогляд та стилістичні особливості мовця, сформовані під впливом соціокультурного контексту.

2. Поняття дискурсивної особистості тісно пов'язане з поняттями мовної та мовленнєвої особистості. Мовна особистість розглядається як система мовних знань та умінь індивіда, а мовленнєва особистість – як конкретна реалізація цих умінь у комунікативних актах.

3. Дискурсивна особистість поєднує вербальні, невербальні та надвербальні компоненти комунікації. Її мовлення може характеризуватися складною синтаксичною організацією, частим використанням риторичних фігур, повторів і питальних конструкцій, що сприяють формуванню глибокого контакту з аудиторією та забезпечують ефективність її комунікативних стратегій.

4. Важливим аспектом комунікативної поведінки є невербальні засоби: міміка, жести, інтонація. Ці компоненти посилюють вербальні повідомлення, створюють емоційну взаємодію з учасниками комунікації, у т.ч. із співрозмовниками та глядачами шоу.

5. Надвербальний компонент (одяг, аксесуари, особистий стиль життя та активна благодійна діяльність) суттєво доповнює медійної дискурсивної особистості, створюючи образ авторитетної та соціально відповідальної персони, лідера громадської думки, тощо.

6. Аналіз вербальних компонентів комунікації дозволяє встановити, що лексичний, синтаксичний, стилістичний і прагматичний рівні взаємодіють у складній системі, формуючи унікальний стиль мовлення, що є важливим інструментом досягнення комунікативних цілей.

7. Лексичний рівень визначає ясність і емоційну насиченість повідомлення,

синтаксичний рівень відповідає за структурну логіку й зрозумілість мовлення, стилістичний – забезпечує емоційне та прагматичне забарвлення повідомлення, а прагматичний – спрямований на досягнення певного впливу на адресата.

8. Медіадискурс Опри Вінфрі як комунікативного суб'єкта демонструє високий рівень персуазивності, емпатії та соціальної відповідальності, що дозволяє їй ефективно формувати медійні наративи, впливати на суспільну свідомість і стимулювати соціальні зміни.

9. Дискурсивна особистість виступає складною й інтегрованою комунікативною одиницею, яка визначає ефективність мовленнєвої взаємодії, формування публічного іміджу та механізми соціального впливу в сучасному медіапросторі.

РОЗДІЛ 2.

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИСКУРСИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ОПРИ ВІНФРІ

Опра Вінфрі належить до найвпливовіших постатей сучасного медіадискурсу – її ток-шоу The Oprah Winfrey Show протягом 25 сезонів було одним із найпопулярніших у світі, транслюючись у 145 країнах і здобувши рекордні рейтинги денного телебачення [33]. Завдяки унікальному стилю спілкування та здатності резонувати з широкою аудиторією, Вінфрі створила справжню «медіаімперію» – від власної продакшн-студії Harpo до телеканалу OWN. Її феномен пояснюють не лише професійним талантом телеведучої, а й особливою дискурсивною особистістю, що сформувалася під впливом життєвого досвіду. У цьому розділі розглянемо, яким чином екстралінгвістичні чинники перетворюються на вербальні складові її дискурсивної особистості.

2.1.Опра Вінфрі як медіадискурсна постать: тематика висловлень, особистісна стратегія і комунікативна поведінка

Автобіографічний наратив Опри Вінфрі – це класична історія «від страждання до успіху» – слугує джерелом емпатії та довіри аудиторії [20, с. 476]. У результаті Опра Вінфрі постає як медіадискурсна особистість, чий публічний образ поєднує звичайність та винятковість: з одного боку, вона позиціонується як «звичайна темношкіра жінка, з якою пересічні люди можуть себе ототожнити» [20, с. 476], з іншого – як приклад надзвичайного життєвого тріумфу. Така двоїстість образу – своя серед своїх і водночас героїня, що досягла вершини – значною мірою зумовлює її комунікативну стратегію і тематику мовлення.

Тематика публічних висловлювань О. Вінфрі охоплює коло соціально

значущих і особистісно забарвлених питань, які віддзеркалюють її власний досвід та цінності. Один із центральних мотивів – травма і шляхи її подолання. Вінфрі відкрито ділилася пережитим сексуальним насильством та важким дитинством, що надало її шоу терапевтичного ухилу. Багато випусків «The Oprah Winfrey Show» були присвячені одкровенням гостей про пережиті трагедії (насильство, важкі втрати, залежності) та їхньому зціленню. В дослідженні К. Маршалл і К. Пінаар зазначається, що концепт «подолання страждань» є ключовим для дискурсу Опри: програма перетворює «видовище болю» на форум для катарсису і самотрансформації, наголошуючи, що потерпілий не самотній і може змінити свою ідентичність із жертви на уцілілого [24, с. 529]. Таким чином, шоуменка активно пропагує ідею, що будь-які випробування можна пережити й перемогти, а життєві «рани» слід обернути на мудрість (за її власним висловом) [30]. Такий акцент на особистих історіях травми і зцілення сформував цілі напрями шоу (теми сексуального насильства, дитячих травм, сімейних драм тощо) і сприяв тому, що аудиторія сприймає Вінфрі як емпатичного конфесіонера – людину, яка вислухає, підтримає і спрямовує до одужання.

Важливе місце у дискурсі О. Вінфрі займає тема расизму та соціальної несправедливості. Як темношкіра жінка, що виросла в період сегрегації та упереджень, Вінфрі часто піднімає питання міжрасових відносин, рівності можливостей, подолання стереотипів. Її особиста історія – шлях із бідного чорного кварталу на вершину медіабізнесу – сама по собі стала наративом успіху меншини, що продемонстрував масовій аудиторії досяжність “американської мрії” для представників маргіналізованих груп. Водночас дослідники зауважують, що такий риторичний акцент частково відволікає увагу від системних проблем (расових і гендерних упереджень) і переносить фокус на особисту відповідальність за успіх. На самому шоу расова тематика проявлялася у різних форматах – від відвертих інтерв’ю з жертвами дискримінації до дискусій із представниками радикальних рухів. Наприклад, у спеціальних випусках,

присвячених расовим питанням, Опра Вінфрі ставила гостям нелегкі запитання про упередження та привілеї, водночас апелюючи до спільних цінностей і людяності. У її риториці щодо расизму простежується стратегія єднання через досвід: ведуча часто нагадує, що «досконалість – найкращі ліки проти расизму», стимулюючи аудиторію до самовдосконалення як відповіді на упередження [21, с. 526].

Наступний тематичний блок – самореалізація й особистісний розвиток. Опра Вінфрі відома як популяризаторка літератури з самопомоги та духовного зростання. Її медіапроекти (книжковий клуб, журнал «О») постійно транслиують меседж про необхідність “жити на повну” і реалізовувати свій потенціал. У контенті шоу регулярно з’являлися експерти з психології, коучингу, мотиваційні спікери, а також прості люди, які змогли докорінно змінити своє життя. Тематика саморозвитку тісно переплітається зі згаданою темою подолання страждань: подолавши біль, особистість знаходить новий зміст життя. Як відзначають дослідники, у дискурсі Вінфрі простежується установка на «universality of suffering» (всеохопність страждання) та «self-help for all» – тобто ідея, що кожна людина, пройшовши через випробування, здатна стати сильнішою і щасливішою завдяки самопомозі [25]. Фактично, її шоу створює певний сценарій для гостей: показати себе в ролі жертви, пережити момент одкровення і підтримки, а потім постати тріумфатором, що надихає інших. Цей сценарій і є суттю багатьох історій самореалізації, озвучених на платформі Вінфрі.

Окремо слід відзначити тему материнства і сімейних стосунків у риториці Опри. Хоча сама Вінфрі не має дітей, її біографія включає досвід ранньої підліткової вагітності та втрати немовляти, а також складні взаємини з матір’ю. Цей особистий бекграунд сформував у неї особливе співчуття до тем материнства, виховання, сімейних ролей. У шоу часто підіймалися проблеми материнської самопожертви, балансу між кар’єрою і сім’єю, виховання дітей у складних

умовах. Вінфрі вміло модерує розмови з матерями, апелюючи до власного досвіду небіологічного “материнства” – зокрема, вона називає своїх вихованиць із Південноафриканської лідерської академії “мої дівчатка”, фактично виконуючи наставницьку материнську роль. У комунікації на теми сім’ї Опра проявляє себе як емпатична слухачка і порадиця, яка не засуджує, а підтримує. Її особиста стратегія тут – афіліація через спільні цінності: вона наголошує на універсальних почуттях любові, прощення, турботи, розповідаючи історії про свою бабусю, яка її виховала, або про уроки, винесені з власних помилок молодості. Такий підхід зближує її з жіночою аудиторією, яка сприймає Опру якщо не як матір, то як мудру подругу, що «говорить з позиції жінки, котра багато пережила» [29].

Показовою для дискурсу О. Вінфрі є також тема тілесності, зовнішності та самоприйняття. Вінфрі публічно переживала проблему коливань ваги – відомим став епізод шоу 1988 р., коли ведуча викотила на сцену візок зі свинячим жиром, символізуючи таким чином скинуті 30 кг ваги. Відверта розмова про дієти, переїдання, сором за власне тіло зробила Опру чи не першою медійною фігурою, яка руйнувала табу навколо проблем жіночої зовнішності у прайм- тайм. Надалі риторика Вінфрі еволюціонувала від пропаганди дієт до ідей *body positivity* та здорового способу життя без фанатизму. В її висловлюваннях про тілесність часто звучать мотиви прийняття себе і одночасно прагнення до самовдосконалення. Зокрема, у власній колонці Вінфрі писала про важливість духовної складової краси і гармонії із собою, підкреслюючи, що зовнішні зміни повинні йти пліч-о-пліч із внутрішнім ростом (наприклад, у вислові: «*What I know for sure about the body is that the true weight of the burden is not measured in kilograms, but in our thoughts about ourselves.*») [29]. Таким чином, тема тілесності вплітається у загальний дискурс саморозвитку Опри: йдеться не просто про фізичну форму, а про пошук балансу і впевненості в собі.

Нарешті, невід’ємною частиною тематичного репертуару Вінфрі є соціальна відповідальність, благодійність і духовні цінності. Здобувши багатство

і славу, Опра послідовно транслює меседж про обов'язок віддавати суспільству. Вона власним прикладом заохочує аудиторію до добрих справ: після зворушливої промови у Весселійському коледжі (1997), де вона закликала “перетворювати рани на мудрість”, Опра заснувала благодійний проект «Oprah's Angel Network» з метою надихнути людей використовувати своє життя для позитивного впливу на інших [20, с. 476]. Її шоу регулярно відзначало героїв-волонтерів, меценатів, учителів – звичайних людей, що допомагають громадам. Крім того, Вінфрі активно висвітлювала суспільно значущі кампанії (боротьба з ВІЛ/СНІДом, підтримка освіти для дівчат, допомога жертвам катастроф). Особистий бренд Опри міцно пов'язаний із образом філантропа та духовного лідера: наприклад, у промові на Golden Globes (2018) вона наголосила, що «*telling the truth is our most powerful tool*», звертаючись до теми #MeToo і підтримки жінок, які сміливо розповідають про свій біль [20, с. 477]. Таким чином, у тематичному діапазоні Вінфрі – від інтимних сповідей до глобальних соціальних проблем – простежується єдина ідея: кожна людина відповідальна за своє життя і може вплинути на світ на краще, пройшовши шлях самопізнання й протягнувши руку допомоги іншим.

Комунікативний успіх О. Вінфрі значною мірою зумовлений її особистісною стратегією спілкування, ядром якої є емпатія, афіліативність та автентичність. Ведуча вибудовує з гостями і публікою особливий тип стосунків, заснований на довірі й емоційній близькості. Дослідники описують стиль Опри як *rapport-talk*, тобто невимушену дружню бесіду, яка ламає бар'єр між екраном і залом [18, с. 115]. На відміну від агресивно-конфронтаційної манери деяких ток-шоу 1980-х, Вінфрі запровадила підхід, орієнтований на співпереживання та підтримку співрозмовника. Вона послідовно демонструє щире зацікавлення життям гостей, що виражається як вербально (словами підтримки, уточнювальними питаннями), так і невербально (кивки, дотики до руки гостя, співчутливий погляд). Така стратегія створює атмосферу довіри: як зазначається в

одному аналізу, Опра спочатку встановлює “теплий контакт”, ставлячи прості запитання про особисте (наприклад, про самопочуття, сім’ю), – цим вона «насамперед встановлює щире людське сполучення», перш ніж перейти до важких тем [12]. Таким чином вибудовується афіліативний зв’язок – гість відчувається не об’єктом допиту, а партнером у розмові.

Ключовий елемент стратегії Вінфрі – емпатійна саморепрезентація, тобто позиціонування себе як людини, яка “теж через це пройшла” і розуміє чужий біль. Опра нерідко ділиться власними переживаннями у ході інтерв’ю, щоб підтримати гостя або проілюструвати думку. Така саморозкритість руйнує традиційну дистанцію між журналістом і героєм сюжету, натомість формуючи горизонтальні стосунки «рівний з рівним». Наприклад, обговорюючи тему сексуального насильства, Вінфрі могла згадати про власний досвід дитячої травми, а говорячи з підлітками-бунтарями – розповісти про свої юнацькі помилки. Цей прийом не лише підсилює її етос (адже аудиторія бачить, що ведуча має моральне право говорити на цю тему, бо сама її пережила), а й виступає потужним емпатійним сигналом: гість відчуває, що його розуміють без слів. Як сама Вінфрі зазначала, *«The trials of my life have cultivated empathy in me – I could sympathize with pain, abandonment, and unlove»* [30]. Ця здатність співпереживати стала наріжним каменем її комунікативної стратегії і частиною особистого бренду. Під час спілкування це проявляється у надзвичайно чутливій реакції на емоції співрозмовника: Опра може заплакати разом із гостем у хвилину скорботи або вибухнути щирим сміхом у хвилину радості, відкрито показуючи свої почуття і тим самим валідуючи почуття іншого. Така автентичність ведучої породжує у відповідь відкритість гостя і лояльність глядачів, що відчувають її “справжність”.

Важливою рисою комунікативної поведінки Вінфрі є вміння позиціонувати себе одночасно як експерта і як «подругу» аудиторії. З одного боку, багаторічний досвід і статус Опри створюють навколо неї ауру авторитетності – вона говорить з позиції морального лідера, наставниці. З іншого боку, ведуча свідомо уникає

зверхнього тону: вона часто використовує розмовні інтонації, гумор, жарти на власний рахунок, аби показати, що залишається «своєю». Такий баланс між експертністю та доступністю – частина її стратегії. Дослідники зазначають, що образ Опри побудований як поєднання незвичайного і звичайного: вона одночасно міфологізована персона (винятково успішна бізнесвумен) і «сусідка» (проста жінка з простими вподобаннями) [33]. Саме тому глядачі так їй довіряють: вони бачать у ній рольову модель успіху, але цей успіх здається досяжним і реальним, адже Опра ніколи не “відривається” від аудиторії. У її промовах постійно звучить «ви» і «ми» – вона апелює до спільного досвіду, частіше говорить від першої особи множини, ніж від дистанційного «вони». Наприклад, у випусках, де обговорюються проблеми глядачів (здоров'я, стосунки), Вінфрі вживатиме звороти на кшталт: «*We all feel insecure sometimes*» [33], «*We should learn to forgive ourselves for our mistakes*» [33], ототожнюючи себе з аудиторією. Одночасно у критичних питаннях вона може зайняти позицію морального авторитету – наприклад, засудити кривдника чи аморальний вчинок – але зробить це від імені спільноти («усі ми розуміємо, що так не можна»). Так реалізується стратегія єднання з аудиторією при збереженні лідерської ролі.

Останнім вагомим аспектом особистісної стратегії є усвідомлена підготовленість і контроль дискурсу. Вінфрі відома як ведуча, що ретельно готується до кожного ефіру: напередодні вона особисто вивчає тему, біографію гостя, збирає факти. Це дозволяє їй впевнено орієнтуватися в розмові, ставити точні запитання і коректно реагувати навіть на несподівані зізнання. Вона ніколи не уникає гострих тем, але підходить до них з фактами і прикладами, завдяки чому здобуває повагу як професіонал. Як зазначається у джерелах, Опра завжди здатна відповісти на провокаційні питання і «не залишає аудиторію введеною в оману чи незадоволеною» за підсумком обговорення [22, с. 442]. Висока підготовка поєднується з впевненістю і енергійністю у подачі – Вінфрі вирізняється високою самоповагою, говорить переконливо, вільно тримається

перед будь-якою аудиторією. Водночас вона демонструє повагу до співрозмовників: дає їм висловитися, уважно слухає, підтримує зоровий контакт і реагує на репліки раціонально та коректно. Така стратегія – впевненість без агресії, лідерство без домінування – забезпечує ефективність комунікації: гості відчувають себе почутими, а глядачі – залученими і поінформованими.

Комунікативна поведінка Опри Вінфрі у студії вирізняється цілеспрямованістю, гнучкістю та багатством виражальних засобів. Формат ток-шоу передбачає переважно інтерв'ю, тому значну частину ефірного часу Вінфрі ставить запитання гостя. Її манера інтерв'ювання стала зразковою: телеведуча майстерно поєднує різні типи питань і технік слухання, щоби і розкрити особистість гостя, і втримати нитку розмови, і емоційно залучити аудиторію.

Початок інтерв'ю у Вінфрі зазвичай відзначається вступним «розігрівом»: вона ніколи не переходить одразу до гострих тем, а спочатку створює комфортну атмосферу. Дослідження підтверджують, що перед тим як поставити ключове запитання, Опра робить невеликий пролог – висловлює свою думку чи емоцію з приводу гостя, згадує якийсь позитивний факт його біографії або спільно переглядає з ним фрагмент відео [30]. Такий прийом виконує кілька функцій: по-перше, налаштовує співрозмовника – дає йому час освоїтися на сцені, звикнути до обстановки; по-друге, задає тон розмові – ведуча одразу демонструє емпатійний, відвертий настрій; по-третє, стимулює мисленнєвий процес гостя, спонукаючи його пригадати важливі моменти життя і підготуватися до подальших питань. Наприклад, звертаючись до легендарного співака, Вінфрі могла сказати: *«Watching all these recordings of your performances, especially when you were younger, I saw you come alive on stage. Tell me, were you as happy behind the scenes as you looked on stage?»* [30] – таке вступне питання (приклад з ефіру) містить і комплімент, і констатацію обізнаності, і плавний перехід до особистої теми. Гість відчуває увагу й повагу, а тому охочіше розкривається у відповіді.

У ході інтерв'ю Опра ставить різнопланові запитання, адаптуючи їх

характер під мету розмови. В її арсеналі – прямі конкретні запитання, що вимагають фактичної відповіді (особливо при з'ясуванні деталей історії гостя або перевірці інформації); уточнювальні запитання, коли потрібно прояснити сказане або отримати більше деталей; відкриті запитання, які спонукають до розгорнутої розповіді чи рефлексії: «*What did you feel at that moment?*», «*How did your life change after...?*» [30]. Часто вона вдається і до риторичних запитань, які не потребують відповіді від гостя, але викликають емоційну реакцію у студії та глядачів. Наприклад, під час обговорення долі талановитої, але трагічно загиблої людини, Вінфрі може з сумом вигукнути: «*Well, who wouldn't want a life like that?*» [30], чим виражає загальне відчуття втрати. Такі риторичні вставки перетворюють інтерв'ю на живу бесіду, де ведуча ніби говорить від імені публіки.

Окрему роль відіграють альтернативні запитання, які Вінфрі використовує, щоб ненав'язливо спрямувати розмову і при цьому дати гостю відчуття вибору. Формулюючи питання з варіантами (наприклад: «*Do you regret that it happened, or are you still grateful for the experience?*») [34], вона одночасно підказує можливий спектр почуттів і запрошує співрозмовника відрефлексувати свої емоції. Така тактика показує, що Опра тонко вгадує почуття гостя і намагається їх вербалізувати, створюючи простір для щирості. Якщо ж інтерв'юований ухиляється від прямої відповіді на складне питання, Вінфрі вдається до м'якої наполегливості: вона повертається до невисвітленої теми пізніше, перефразувавши питання або підключивши нові факти. Цей прийом названо *circle-back technique* – «техніка повернення», яка поєднує наполегливість і делікатність. Опра може сказати: «*You mentioned..., could you elaborate?*» [34] або прямо зазначити з усмішкою: «*You still haven't answered my question about ...*» [34], – тим самим даючи зрозуміти, що важливу тему не буде замовчано, але без тиску чи осуду [12]. Таке прямолінійне, але дружнє наполягання – характерна риса її стилю, що дозволяє отримувати від гостей унікальну інформацію навіть на

найчутливіші теми.

Одним із найсильніших інструментів Вінфрі як інтерв'юєра є активне слухання і емпатичний фідбек. Вона вміє слухати неперerbиваючи, даючи співрозмовнику висловитися до кінця – це підкреслюється як одна з її головних чеснот. Під час слухання Опра постійно демонструє невербальну зацікавленість: киває в такт словам гостя, нахиляється вперед у моменти емоційних одкровенень, або, навпаки, відкидається на спинку крісла, показуючи, що приголомшена почутим. В її міміці глядач може прочитати весь спектр емоцій – від співчуття до здивування – і це не гра, а щира реакція, яка «сигналізує всім: я залучена на 110%» [12]. Така повна присутність ведучої має потужний психологічний ефект: гість відчувається почутим і важливим, що спонукає його ділитися глибше, а аудиторія відчуває причетність до розмови. Важливо, що Вінфрі не обмежується пасивним слуханням – вона практикує перефразування і резюмування почутого. Цей прийом – повторення основної думки гостя своїми словами – служить двом цілям: по-перше, переконатися, що вона правильно зрозуміла (і дати гостю шанс уточнити); по-друге, акцентувати ключові моменти для аудиторії, щоб жодна важлива деталь не загубилася. Наприклад, після складної розповіді вона може підсумувати: *«So, you felt betrayed by the people closest to you, and because of that, you lost trust in everyone, right?»* [12]. Такий рекап дозволяє і гостю усвідомити свої почуття чіткіше, і глядачам стежити за розмовою без непорозумінь. Дослідники слушно називають це мистецтвом слухання, яке робить комунікацію Вінфрі надзвичайно точною і змістовною.

На особливу увагу заслуговує володіння паравербальними засобами – інтонацією, паузами, ритмом мовлення – у виконанні Опри Вінфрі. Відомо, що вона свідомо використовує паузи для створення драматичного ефекту або підкреслення важливості питання. Яскравий приклад – її знамените запитання до Меган Маркл: *«Were you silent... or silenced?»*, озвучене з виразною паузою і особливим наголосом на кінцівках слів [12]. Ця ретельно артикульована фраза

буквально зависла в повітрі, приголомшивши співрозмовницю і аудиторію своєю проникливістю. Комунікативний ефект досягається через повільний ритм і інтонаційну глибину питання, *«carefully engraved words dance in the air before reaching the ears»* [12]. Опра досконало володіє цим інструментом: вона змінює темп мовлення залежно від емоційного забарвлення теми – може говорити тихо і поволі, коли мова про трагедію, або швидко й азартно на підйомі позитивної історії. Фонетичні особливості її мовлення – ритмічність, мелодика, чітка дикція – неодноразово відзначалися аналітиками як чинник впливовості її дискурсу. Інтонація для Вінфрі – це спосіб донести відтінки сенсу і власне ставлення: вона може одним голосовим зниженням передати співчуття або легким підвищенням тону – здивування чи іронію. Експресивність її мовлення підсилюється використанням стилістичних фігур. Як показав критичний аналіз, у мовленні Опри часто трапляються метафори, гіперболи, епітети, алітерації, що робить її вислови яскравими і образними. Наприклад, характеризуючи чийсь життєвий шлях, вона може вдатися до метафори *«turn scars into stars»* або застосувати паралельну конструкцію: *«Difference is the best cure for prejudice, excellence is the best cure for hatred»* [12]. Подібні риторичні прийоми виконують не лише естетичну роль, але й прагматичну – утримують увагу аудиторії та надають словам ведучої переконливості.

Невербальна поведінка Вінфрі також добре впізнавана: мова тіла ведучої працює на встановлення контакту. Вона часто звертається до аудиторії у залі, використовуючи жести відкритості (розкриті долоні, розведені в сторони руки) і прямий погляд, щоби включити глядачів у розмову. Інколи вона використовує імперативні звернення до аудиторії, спонукаючи їх уявити себе на місці героя історії: *«Try to imagine what it feels like for a child to be locked in a closet. ...»* – такі слова змушують кожного співпережити ситуацію [32]. До гостей вона часто нахиляється, торкається їх (в межах доречного), що сигналізує підтримку. Якщо тема вимагає серйозності, Опра може сидіти стримано, зосереджено, якщо ж

йдеться про радісну подію – дозволяє собі бурхливі емоції разом з гостем, аж до обіймів у фіналі. Ця гнучкість емоційних реакцій – від стриманості до експресії – показує гостям і аудиторії, що ведуча проживає історію разом з ними.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що Опра Вінфрі як медіадискурсна особистість виробила неповторний стиль комунікації, що поєднує тематичну глибину, особистісну теплоту і професійну майстерність. Її висловлення охоплюють болючі соціальні й особисті теми, але завжди з акцентом на позитивну трансформацію – від болю до зцілення, від виклику до успіху. Особиста стратегія Вінфрі будується на емпатії та ототожненні з аудиторією, що робить її «свою» для мільйонів глядачів. А її комунікативна поведінка – уважне слухання, тонке питання, виразна мова – перетворює кожен випуск на емоційний діалог із сильним впливом. Ці конкретні прояви мовленнєвої тактики та поведінки ілюструють на практиці поняття, розглянуті у теоретичному розділі, підтверджуючи ефективність обраних Опрою стратегій у реальному медійному дискурсі. Таким чином, емпіричний аналіз виступів Опри Вінфрі демонструє, як через мову, інтонацію і стиль взаємодії вибудовується її унікальний публічний образ – образ жінки, що говорить про складне просто і з серцем, надихаючи аудиторію на співчуття, самоусвідомлення і дії.

2.2. Невербальні та надвербальні маркери публічної ідентичності Опри Вінфрі

Опра Вінфрі – американська телеведуча, продюсерка, акторка і філантропка, яка здобула статус однієї з найвпливовіших жінок Америки та сучасної масової культури. Її знамените ток-шоу «The Oprah Winfrey Show» (1986–2011) транслювалося протягом 25 сезонів у 145 країнах світу, встановивши рекордні рейтинги для денного телебачення [29-34]. Вражаючий успіх Вінфрі як лідерки думок пояснюється поєднанням особистої харизми, життєвого досвіду та майстерності комунікації. Вона пройшла крізь важкі випробування – бідність,

расизм, сексуальне насильство, проблеми із зайвою вагою – і зуміла перетворити власну історію подолання на джерело довіри та натхнення для аудиторії. Опра фактично започаткувала інтимно-сповідальний стиль медіакомунікації, що зосереджується на особистих історіях і емпатії. Її “ефект Опри” проявляється у здатності впливати на масову свідомість – від суспільних поглядів до споживчих уподобань – завдяки високому рівню довіри аудиторії.

Тематика, яку Опра Вінфрі підіймає у своїй медіадіяльності, еволюціонувала протягом років разом із її особистим розвитком та цінностями. У перші роки шоу не цуралося сенсаційних “гарячих” тем, типових для таблоїдного телебачення 1980-х років (на зразок сімейних скандалів чи шокуючих одкровень). Однак уже наприкінці 1980-х Вінфрі усвідомила необхідність зміни напрямку після одного інциденту в ефірі, коли гостя дізналася про зраду чоловіка просто перед камерою – ця ситуація викликала співчуття ведучої і стала поворотним моментом. Відтоді Опра поступово відмовилася від експлуатації травматичних одкровень заради рейтингів і переорієнтувала шоу на соціально значущі та духовні питання, прагнучи «змінити життя» своїх глядачів на краще [26, с.322].

У середині 1990-х «The Oprah Winfrey Show» трансформувалося у майданчик позитивних змін, зосереджений на саморозвитку, літературі, психологічній підтримці, усвідомленості та духовності [27]. Як зазначають дослідники, з часом Опра цілеспрямовано використовувала свою платформу для просвіти, відкрито впроваджуючи елементи навчання і самовдосконалення в денному шоу замість звичного таблоїдного формату. Вона особисто задавала тон програмі, демонструючи власні зусилля стати кращою, щасливішою людиною – і заохочуючи глядачів робити так само. Це відобразилося в доборі тем, які були близькі самій Вінфрі: проблеми здоров’я (серцеві захворювання, дієти, фітнес), сімейні та гендерні питання (домашнє насильство, виховання дітей), духовний розвиток (медитації, пошук сенсу життя) тощо [26, с. 323].

Опра Вінфрі, будучи афроамериканкою та жінкою ліберальних поглядів,

активно висвітлювала тему расової і гендерної толерантності – її програми закликали до прийняття різноманіття, розвінчували упередження щодо сексуальних меншин і боролися з расовими стереотипами. Наприклад, ще у 1989 р. вона присвятила випуск історії ВІЛ-інфікованого гея, вигнання в консервативній громаді, де відкрито засудила брак співчуття та невігластво місцевих мешканців [там само]. Такі ефіри порушували суспільно табуйовані теми (епідемія СНІДу, гомофобія, расизм) та часто ставали першим випадком широкого обговорення цих проблем на національному телебаченні. Іншим важливим напрямом були теми, продиктовані особистим досвідом Опри. Зокрема, пережите нею сексуальне насильство спонукало запуск ініціативи “Oprah’s Child Predator Watch List” – сегменту шоу і веб-сайту, де публікувалися розшукувані злочинці з метою їх затримання (лише за перші 48 годин двох з них вдалося спіймати) [26, с. 324]. Таким чином, у медійному дискурсі Вінфрі переплітаються суспільно важливі питання і особисті історії, що відображають її власні цінності та переживання. Це робить її публічний образ надзвичайно автентичним: глядачі відчують, що Опра «живе» тим, про що говорить, і щиро прагне допомогти іншим.

Публічна особистість Опри Вінфрі вирізняється поєднанням щирості, емпатії та лідерства. У науковій літературі її розглядають як яскравий приклад дискурсивної особистості, що репрезентує індивідуальні стратегії мовленнєвої поведінки та ціннісні орієнтири мовця в межах медіадискурсу. Характер мовлення Вінфрі – невимушений, орієнтований на встановлення близького контакту з аудиторією – багато в чому порушив канони традиційного ток-шоу. На відміну від попередників, які дотримувалися формату «журналіст vs. гості», Опра перетворила бесіду на дружню розмову, створюючи атмосферу “rapport- talk” (за термінологією гендерної комунікативістики) – тобто стилю, притаманного радше неформальному жіночому спілкуванню, що ґрунтується на встановленні емоційного зв’язку [26, с. 325].

Такий підхід проявлявся у всьому: від доброзичливої лексики та особистих звертань до аудиторії – до уважної невербальної реакції на слова співрозмовників. Критики зауважували, що попри відсутність «журналістської жорсткості» у її питаннях, Вінфрі компенсує це простодушною цікавістю, здоровим гумором і передусім емпатією. В ефірі вона легко може просльозитися, слухаючи трагічну історію гостя, або заразливо розсміятися разом з аудиторією – і це не виглядає грою, адже її емоційна включеність відчувається як щира. Така відкритість спонукає гостей довіряти їй настільки, що вони часто розповідають речі, які не наважилися б озвучити за інших обставин. Одночасно Опра випромінює впевненість і “спокійну самоповагу” – вона завжди контролює ситуацію в студії, але робить це ненав’язливо. Її манера триматися – невимушена і демократична: ще на початку кар’єри спостерігачі відзначали, що Вінфрі, ставши знаменитістю, залишилася “своєю” для простих людей – спілкується з фанатами на вулиці так само привітно, як із давніми друзями, а після кожного шоу особисто прощається з кожним глядачем у студії [26, с. 325].

Такий баланс теплоти й авторитетності і є ключем до її впливовості. Глядачі відчувають себе частиною розмови, водночас визнаючи за Опрою статус мудрого радника й морального авторитета. Вона демонструє повагу до аудиторії – уважно слухає, не перебиває, добирає слова, зрозумілі різним групам глядачів, – і водночас сміливо спрямовує дискусію, ставить гострі запитання та озвучує ціннісні судження. Так, у згаданому епізоді про ВІЛ вона прямо докоряла мешканцям міста за черствість, порушуючи звичну для ведучого “нейтральність” на користь вищих моральних цінностей [26, с. 326]. Таким чином, Опра Вінфрі постає дискурсивним лідером, який гармонійно поєднує харизму, компетентність і емпатію. Нижче проаналізовано, яку роль у конструюванні цього публічного образу відіграють невербальні та надвербальні маркери – тобто ті особливості її поведінки, міміки, жестів і голосу, що доповнюють словесний дискурс.

Невербальні засоби комунікації – ключовий компонент публічного іміджу

Опри Вінфрі, що суттєво підсилює вплив її слів. У межах комунікативістики прийнято розглядати невербальну поведінку як комплекс кінетичних, проксемічних та екстралінгвістичних сигналів, які супроводжують мовлення. Зокрема, до неї належать міміка (вираз обличчя), жестикуляція, поза, контакт очей, рухи тіла, просторове розміщення відносно співрозмовника; а також вокальні характеристики, що виходять за межі власне слів (інтонація, тембр голосу, гучність), паузи, сміх, плач, зітхання, доторки тощо [26, с. 326]. Дискурс Опри Вінфрі наочно демонструє, як ретельне використання цих невербальних ресурсів підсилює вербальне послання і формує емоційний зв'язок з аудиторією. Як зазначено у одному з досліджень, міміка, жести і інтонація є важливими складовими її комунікативної поведінки, які посилюють смисл висловлювань та створюють атмосферу співпереживання між ведучою, гостями і глядачами. Розглянемо ключові невербальні маркери у поведінці Вінфрі детальніше.

1. *Міміка та погляд*. Вираз обличчя Опри Вінфрі під час її виступів є надзвичайно красномовним і гнучким, слугуючи індикатором щирої емоційної реакції. Вона має “обличчя, що відображає співчуття”, і широко відома здатністю розділяти емоції своїх гостей. Наприклад, якщо гість розповідає трагічну історію, камери нерідко фіксують сльози на очах ведучої. Цей щирий смуток на обличчі Опри не лише демонструє глядачам глибину співпереживання, а й заохочує самого оповідача до відвертості – як зауважив оглядач «Time», гості Опри нерідко відкривають перед нею такі факти, які «не уявляли, що взагалі зможуть комусь розповісти, не те що мільйонам телеглядачів» [29].

З іншого боку, коли ситуація радісна або комічна, Опра випромінює щастя – її широка *усмішка* та заразливий сміх створюють відчуття теплої, дружньої атмосфери. Відомо, що сміх та сльози належать до потужних невербальних каналів емпатії в комунікації, і Опра майстерно користується цим: вона не стримує ані веселощів, ані печалі, коли це доречно, чим підкуповує аудиторію

своєю людяністю.

Окремо слід відзначити візуальний контакт як складову її харизми. Вінфрі послідовно дотримується правила дивитися співрозмовнику в очі та “підтримувати прямий зоровий контакт протягом усього ефіру”, демонструючи повагу і повну залученість до розмови. Цей уважний погляд ведучої – чи то до гостя на сцені, чи то до глядача в залі – створює ефект персонального звернення. Наприклад, під час знакової промови на премії Golden Globes 2018 Опра взагалі відмовилася від нотаток, що дозволило їй дивитися на зал протягом усього виступу, «скануючи» поглядом кожен сектор аудиторії [11]. Фактично вона спілкується очима з сотнями людей в залі так, ніби звертається до кожного особисто – саме тому навіть великі зібрання сприймають її промови майже інтимно. Візуальний контакт у випадку Опри – це двостороння вулиця: вона не тільки «бачить» своїх глядачів, але й дає їм відчуття себе побаченими і почутими [26, с. 327]. Коли гість ділиться болючими спогадами, погляд Вінфрі м’який і співчутливий; коли ж вона звертається з натхненним закликком до великої аудиторії, її очі випромінюють рішучість і віру. Отже, міміка і погляд є для Опри потужними невербальними маркерами: щиро реагуючи обличчям на все, що відбувається, вона встановлює з аудиторією емоційний зв’язок, заснований на довірі та взаєморозумінні.

2. *Жести, постава і просторове позиціонування.* Жестикуляція та мова тіла Опри Вінфрі відзначаються відкритістю, енергійністю та доречністю. В кадрі вона зазвичай тримається невимушено, але впевнено: спина пряма, плечі розправлені, що випромінює спокійну силу і впевненість у собі. Одночасно її пози ніколи не виглядають відсторонено чи зверхньо – навпаки, ведуча часто злегка нахиляється вперед у бік співрозмовника, ніби фізично тягнеться до нього в жесті зацікавленості та підтримки. Рухи рук Опри, як правило, вільні та підкріплюють зміст сказаного. Вона використовує «відкриті жести» – широкі розмахування руками, розкриті долоні, розведені в боки руки – все це сигналізує

щирість і залученість [26, с. 327].

Коли ведуча прагне підкреслити важливу думку, то може впевнено жестикулювати, акцентуючи слова руками. Під час публічних виступів (приміром, на церемоніях чи конференціях) Опра нерідко пересувається сценою, звертаючись до різних секторів залу, – такий усвідомлений рух дозволяє їй встановити контакт з максимальною кількістю слухачів і утримувати їхню увагу. Водночас вона не метушиться – кожен її крок на сцені має мету, а жести узгоджені з інтонацією, тож виглядають природними і ненадуманими [23].

Особливої уваги заслуговує *тактильний контакт і проксеміка* – те, як Опра вибудовує фізичну дистанцію зі своєю аудиторією та гостями. На відміну від багатьох ведучих, вона знаменита своєю схильністю буквально доторкатися до людей, якщо це доречно. З перших сезонів шоу Вінфрі почала ламати бар'єр між сценою і залом: вона могла вийти у глядацьку аудиторію, аби вислухати історію когось із присутніх, покласти руку на плече засмученої гості або обійняти людину, яка щойно поділилася своїм болем. В одному зі спеціальних випусків було показано нарізку таких моментів: Опра бере відвідувачів за руки, обіймає за плечі – «фактично пригортає до себе» тих, хто ставить питання чи потребує розради. Глядачі відзначали, що «найпривабливішим у програмі є те, як Опра тягнеться і торкається людей... Багатьом дуже бракує дотику в житті, і це надзвичайно заспокоює» [19, с. 118–119]. Цей свідомий фізичний контакт – потиск руки, поплескування по спині, дружні обійми – робить атмосферу шоу майже терапевтичною. Гості відчують підтримку на невербальному рівні, а глядачі мимоволі проникаються теплом та довірою, спостерігаючи за такою щирою взаємодією.

Просторово Опра теж намагається не відгороджуватися: у студії вона традиційно сиділа поруч із гостями на одному рівні (на кріслах чи дивані), без будь-яких трибун чи столів між ними. Мінімум дистанції і «відкрите» положення тіла (розгорнуте до співрозмовника, не схрещені руки) сигналізують партнерство і

рівність у спілкуванні. Показовий епізод – легендарний розіграш з даруванням автомобілів у 2004 році, коли Опра раптово оголосила, що *«you get a car, and you get a car – everyone gets a car these days!»* [33]. В цю мить вона не залишалася на сцені, а кидалася в зал до шаленіючої публіки з розкритими обіймами, жестикулюючи широко і радісно. Цей вибух енергії та радості, переданий мовою тіла, став частиною телевізійної історії – мільйони глядачів по всьому світу і сьогодні згадують цей жест Опри як символ щедрості та єднання зі своєю аудиторією. Таким чином, невербальні маркери – від щирої міміки до дотиків – відіграють визначальну роль у формуванні образу Опри Вінфрі як «своєї людини», якій можна довіряти. Через мову тіла вона комунікує відкритість, доброзичливість і уважність, перетворюючи своє шоу на простір безпечного спілкування.

3. *Надвербальні аспекти спілкування – інтонація, тембр, гучність, темп мовлення, паузи* – є невід’ємною частиною комунікативного стилю Опри Вінфрі. Її голос часто називають унікальним інструментом впливу, здатним передавати найтонші відтінки емоцій та утримувати увагу аудиторії. За характеристикою фахівців, голос Опри теплий, низький за тембром і сповнений переконаності; вона говорить «від серця», і це резонує з людьми [12]. Володіючи природно грудним, насиченим тембром, Вінфрі може звучати як м’яко і заспокійливо, так і гучно та потужно – залежно від вимог ситуації. В її мовленні відсутні невпевнені нотки чи паразитні звуки: наприклад, критики відзначали, що в промовах Опри майже ніколи не почуєш зайвого “e-e-e” чи інших пауз-заповнювачів, настільки впевнено і плавно вона добирає слова [26, с. 328]. Ця плавність без словесних зупинок свідчить про глибоку обізнаність у темі та внутрішню впевненість мовця.

Інтонація – один з найсильніших надвербальних маркерів в арсеналі Вінфрі. Вона вміє інтонувати свою промову так, щоб акцентувати ключові моменти і передати емоцію. Лінгвісти зауважують, що через інтонацію Опра «передає смисл фрази, виражає свої почуття, бажання тощо» [11], фактично

роблячи голосом те, чого не скажеш словами. У спокійних, серйозних моментах її голос рівний, стриманий, із пониженим тоном – цим вона підкреслює важливість і урочистість сказаного. Коли ж обговорення переходить на більш невимушений лад або ж ведуча жартує, інтонація стає живішою, з'являються грайливі підйоми тону, а загальний рисунок фрази набуває розмовної мелодійності.

Відомо, що в Опри є декілька «голосів», які прекрасно знайомі її постійним глядачам: серйозний голос – чіткий і без сленгу, голос «своєї подруги» – розслаблений, з теплими інтонаціями і просторіччями, співчутливий голос – м'який, теплий, повільніший, енергійний голос – підвищений у тембрі й гучності, коли вона в захваті чи схвильована, тощо. Перемикаючись між цими регістрами, Вінфрі майстерно налаштовує емоційну тональність бесіди. Наприклад, під час оповіді жертви насильства її інтонації співчутливо-низькі, а в мить урочистого заклик до змін – як на церемонії Golden Globe – вона переходить на високу, піднесену тональність, що надихає. Кульмінацією тієї промови став фінальний заклик, де Опра значно підвищила гучність і силу голосу, буквально промовляючи останні слова «в знак оклику» – це був свідомий інтонаційний прийом, щоби максимально зворушити аудиторію та донести головну думку [28, с. 10]. Таким чином, зміна тону і гучності у її виконанні слугує своєрідною пунктуацією усного мовлення, розставляючи знаки оклику і питання там, де потрібно привернути увагу або викликати емоцію.

Темп і паузи. Ще одна характерна риса мовлення Опри – добре поставлений темпоритм. Як ведуча, вона завжди говорить у комфортному для сприйняття темпі, не поспіхом і не надто повільно, чітко вимовляючи слова та роблячи достатні паузи, аби глядачі встигали осмислити почуте. Дослідники відзначають, що Вінфрі ретельно стежить за зрозумілістю свого мовлення для різної аудиторії – зокрема, уникає надто швидкого темпу, який міг би збити з пантелику слухачів. Водночас, опановуючи техніку публічних виступів, Опра навчилася варіювати темп задля підсилення впливу.

У ключових моментах вона може сповільнитися і зробити виразну паузу, щоб надати ваги сказаному. Вдалий приклад – та ж промова 2018 р., де, згадавши, що вона перша темношкіра жінка, удостоєна нагороди Cecil B. DeMille, Опра зупинилася на декілька секунд. Ця свідомо витримана пауза дозволила залу усвідомити значущість почутого – і викликала бурю оплесків [28, с.15]. Паузи та зміна темпу у її виконанні працюють як засоби виділення головного: прискорюючи ритм, вона може передати піднесення чи гнів, а сповільнюючи – надати словам інтимності або драматизму. Окрім того, пауза нерідко використовується Вінфрі як інструмент емоційного контакту: в інтерв'ю, вислуховуючи болісну історію, вона може на мить помовчати разом із героєм, створюючи спільний простір мовчання, який красномовніший за будь-які слова. Така толерантність до пауз і тиші також відрізняє її від більш агресивних інтерв'юерів – Опра не боїться секунд мовчання в ефірі, якщо це допомагає співрозмовнику зібратися з думками або заспокоїти емоції. Як наслідок, глядач сприймає цю природну динаміку мовлення як ознаку глибини й щирості розмови.

Вокальна експресивність. Важливо підкреслити, що надвербальні засоби у виконанні Опри тісно переплетені зі змістом і завжди доречні. Вона використовує інтонацію і голос не заради артистизму, а для підсилення меседжу. Аналіз її виступів показує, що найефективніше Вінфрі поєднує одразу кілька прийомів. Наприклад, під час кульмінації промови вона може одночасно підвищити гучність, уповільнити вимову і зробити наголос голосом на ключовому слові – тим самим забезпечуючи максимальну увагу і емоційний відгук аудиторії. Відомий її риторичний хід – повтор фрази з наростаючою силою голосу, що додає драматизму. Також часто вона вдається до модулювання голосу при розповіді історій: змінює тон на більш тихий і довірливий, цитуючи чинось важку сповідь, або, навпаки, переходить на грайливі інтонації, зображаючи діалог. Все це робить наратив живим і образним. Крім того, емоційні вокальні реакції – сміх, зітхання, вигуки на кшталт *wow* або *oh my God* – теж є частиною її надвербального

«почерку» [28, с. 11]. Наприклад, в епізоді з Томом Крузом (коли актор, переповнений почуттями, стрибав на дивані), Опра спершу здивовано охнула, а тоді розсміялася разом з глядачами, коментуючи ситуацію з теплим гумором [29]. Такі моменти показують, що вона реагує “тут і зараз” не тільки словами, а й усім своїм єством – голосом і тілом.

Щоб проілюструвати, як надвербальні маркери працюють у реальних випадках, звернімося до конкретних епізодів. Один з найсильніших публічних виступів Вінфрі – її промова на церемонії «Золотий глобус» у 2018 році, коли вона отримувала нагороду Cécile B. DeMille. Ця промова увійшла в історію завдяки не лише змісту, а й бездоганній подачі. Опра майстерно використовувала варіації тону і гучності: почала спокійно, знижуючи голос на серйозних нотах про історичні несправедливості, і поступово підвищувала емоційне напруження. В моменті кульмінації – проголошуючи фразу про настання нового дня – вона говорила вже на підвищених обертонах, максимально гучно, так що зал вибухнув оваціями.

Протягом всього виступу Вінфрі дотримувалася ідеального балансу пауз і темпу: після особливо значущих тверджень вона робила паузу, даючи змогу публіці осмислити і відчувати сказане. Її темп був то розміреним – коли потрібно було побудувати логіку, – то прискорювався, переливаючись пристрасстю, коли вона перелічувала кричущі випадки несправедливості. За свідченням комунікаційних експертів, цей виступ став хрестоматійним прикладом ораторської майстерності: Вінфрі продемонструвала силу володіння голосом як інструментом – від інтимного шепоту до тріумфального вигуку – щоб донести своє послання з максимальною переконливістю [28].

Інший характерний приклад – рядовий випуск її ток-шоу, де гостем була людина із важкою долею (жінка, що пережила насильство). Під час такого інтерв'ю Опра зазвичай говорить тихіше, ніж у монологах, дозволяючи м'якості голосу заспокоїти співрозмовника. Вона часто переказує частину історії гостя, і її

інтонація при цьому неймовірно співчутлива: фрази звучать як підтримувальні, у кінці багато з них інтонаційно не завершені (ніби знак того, що історія триває і її почують до кінця). Якщо гість розчулюється і починає плакати, голос Опри теж може здригнутися – в унісон емоції – або ж, навпаки, вона свідомо зберігає спокійний тон, стаючи “тихою гаванню” для людини в горі. Коли ж необхідно підбадьорити чи похвалити, її голос одразу теплішає, з’являються радісні інтонаційні підйоми [22, с. 445]. Не менш важлива і дикція та добір слів: Вінфрі відома тим, що уникає надміру академічних чи складних слів, натомість говорить простою, розмовною мовою, зрозумілою широкому загалу, але робить це грамотно і виразно. Вона може переключатися між більш формальною англійською і розмовними виразами або афроамериканським діалектом залежно від контексту та співрозмовника, що теж є своєрідним паралінгвістичним маркером – вмінням налаштувати мовну манеру під аудиторію. Така гнучкість у голосі та мовленні дозволяє їй знаходити відгук і серед звичайних домогосподарок, і серед інтелектуалів, і серед різних етнокультурних груп.

Підсумовуючи, надвербальні показники – інтонаційно-голосові засоби – суттєво збагачують публічний дискурс Опри Вінфрі. Інтонація, тембр, темп і паузи у її виконанні створюють своєрідний аудіопідпис, завдяки якому будь-який виступ Опри набуває потужного емоційного заряду та переконливості. Через модуляції голосу вона здатна викликати у слухачів сміх і сльози, обурення і натхнення. Поєднання ж невербальних і надвербальних маркерів робить її комунікативний стиль цілісним та надзвичайно ефективним.

Розглянуті вище невербальні та надвербальні компоненти є фундаментальними у конструюванні публічної ідентичності Опри Вінфрі. Якщо вербальний рівень (тобто зміст її висловлювань) формує раціональний каркас її меседжів, то невербаліка й паравербаліка наповнюють ці меседжі емоціями, автентичністю та харизмою. Дослідники медіадискурсу підкреслюють, що дискурсивна особистість подібних лідерів думок постає на перетині усіх

складових комунікації – вербальної, невербальної і надвербальної. У випадку Вінфрі ця синергія проявляється особливо яскраво. Її публічний імідж емпатичної наставниці великою мірою зумовлений тим, як вона говорить і поводить ся, а не лише що вона говорить. Невербальні сигнали – доброзичливий вираз обличчя, відкрита поза, щирий дотик – транслиують аудиторії послання про те, що Опра є відвертою, надійною і небайдужою людиною. Надвербальні нюанси – прониклива інтонація, теплий тембр, переконливі паузи – формують відчуття довіри і значущості її слів.

Варто зауважити, що успіх і впливовість Опри Вінфрі багато в чому пояснюються послідовністю і щирістю її комунікативної манери. За десятиліття публічних виступів вона виробила впізнаваний стиль, який залишався автентичним незалежно від формату – чи то камерне ток-шоу, чи велика сцена, чи інтерв'ю з першими особами держав. Глядачі навчилися «читати» мову тілата голос Опри, тож у її появі на екрані вже сам собою закладений кредит довіри. Коли Вінфрі сіла навпроти принца Гаррі та Меган Маркл у нашумілому інтерв'ю 2021 р., багато хто відзначав її фірмову манеру ведення розмови: спокійний, але настійливий тон голосу, співчутливий нахил голови, проникливий погляд – усе це налаштувало співрозмовників на відвертість і дало світу резонансні одкровення королівської пари. Подібно, в її бесідах з відомими політиками або бізнесменами Опра тримається з гідністю і впевненістю, однак ніколи не втрачає теплоти та уважності в невербальній поведінці, завдяки чому навіть найофіційніші особи почуваються з нею по-людськи комфортно.

Отже, невербальні та надвербальні маркери є тим «невидимим сценарієм», який супроводжує кожен публічний виступ Опри Вінфрі і робить її комунікацію унікально ефективною. Вони підсилюють переконливість її риторичних стратегій, додають емоційної глибини її дискурсу та формують цілісний образ – образ харизматичної, чуйної і надійної лідерки думок. Як підсумовує одне з досліджень, дискурсивна особистість Опри Вінфрі інтегрує вербальні, невербальні і

надвербальні компоненти у такий спосіб, що кожен жест, кожна інтонаційна пауза працюють на зміцнення її зв'язку з аудиторією та підвищення комунікативного впливу. Досвід Опри яскраво демонструє, наскільки важливою у публічній комунікації є не тільки сила слова, а й сила невербального сигналу. Саме завдяки цьому повному арсеналу комунікативних засобів вона змогла стати не просто телеведучою, а глобальним феноменом, чий голос і образ резонують у серцях мільйонів людей по всьому світу.

Висновки до розділу 2

1. Проведений аналіз дискурсивної особистості Опри Вінфрі дозволяє зробити висновок, що її медіаобраз формується на перетині змістовного наповнення висловлювань, особистісної стратегії комунікації та послідовного використання вербальних, невербальних і надвербальних засобів впливу. У своїй діяльності Вінфрі системно порушує соціально значущі теми – расову дискримінацію, травматичний досвід, психічне здоров'я, духовні пошуки, самопізнання – вибудовуючи комунікацію з позиції емпатії, відкритості та особистої включеності. Її стратегія спілкування базується на глибокому розумінні природи діалогу й потреб адресата, що реалізується у тактовному веденні розмови, активації особистого досвіду співрозмовника та використанні наративного підходу.

2. Публічна ідентичність Вінфрі конструюється не лише крізь зміст висловлювань, а й через цілеспрямоване застосування невербальних ресурсів: міміки, погляду, жестикуляції, пози тіла, взаємодії з простором. Окрему роль відіграють надвербальні маркери – інтонаційні акценти, зміни темпу, паузи, модуляція голосу, що підсилюють емоційність звернень, забезпечують драматургію розмови та утримують увагу глядача. Усе це разом творить інтегрований дискурсивний портрет телеведучої як харизматичної особистості з

високим рівнем комунікативної компетентності.

3. Опра Вінфрі постає як знакова постать медіадискурсу, що втілює образ сучасного лідера думок – особистості, здатної формувати суспільний діалог, транслювати цінності й створювати простір підтримки й прийняття. Її мовна й паралінгвістична поведінка ілюструє впливовість дискурсивної стратегії, яка виходить за межі простого мовлення і виявляється у глибокій соціальній ідентифікації, стабільності емоційного контакту та інклюзивному характері медіапрактик.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

В межах дослідження було здійснено системний аналіз дискурсивної особистості Опри Вінфрі – однієї з найвпливовіших фігур сучасного англomовного медіапростору. Метою роботи стало виявлення особливостей її мовної поведінки, комунікативних стратегій і дискурсивних практик як прикладу формування публічної ідентичності в межах сучасного медіадискурсу. Реалізація поставлених завдань дозволила розкрити багатовимірність мовної особистості телеведучої, а також встановити, яким чином через вербальні, невербальні й надвербальні маркери вибудовується довіра, вплив і зв'язок з аудиторією.

У процесі дослідження було проаналізовано теоретичні основи та функціональні особливості англomовного медіадискурсу як чинника формування публічної особистості; досліджено роль шоу Опри Вінфрі у створенні й трансляції медійних наративів; визначено тематику її висловлювань, комунікативну стратегію, стилістичні й риторичні засоби; розкрито значення невербальних і надвербальних елементів у побудові публічного образу; описано комунікативно-прагматичні особливості її дискурсивної поведінки, встановлено вплив соціокультурного контексту на формування її публічного іміджу як лідера думок.

У теоретичній частині було окреслено поняття мовної та дискурсивної особистості, а також з'ясовано, як ці поняття функціонують у лінгвістиці, комунікативістиці та медіадослідженнях. Мовна особистість, у традиції Солощук, Романченко та інших дослідників, є складною структурою, що включає когнітивний, мотиваційний і вербальний рівні, кожен з яких реалізується в комунікативній практиці. У контексті медіадискурсу особливого значення набувають не лише мовні ресурси, а й інші канали впливу: інтонація, жести, міміка, візуальні образи. Теоретична база дослідження спиралася на праці Т. ван Дейка, К. Коттер, І. Мирошніченко, Н. Черниш, О.І. Морозової та інших

дослідників, які заклали основу критичного дискурсивного аналізу в контексті мас-медійної комунікації.

Практична частина була присвячена поглибленому емпіричному аналізу вербальної й паралінгвістичної поведінки Опри Вінфрі в межах її авторського шоу. Здійснений аналіз тематики висловлювань показав, що її дискурс охоплює як інтимні, психологічні та травматичні теми, так і суспільно-політичні питання, водночас зберігаючи баланс між особистим тоном і публічною відповідальністю. Ведуча послідовно дотримується комунікативної стратегії відкритості, підтримки, створення безпечного простору для діалогу, що сприяє розкриттю її гостей і формує довіру аудиторії. Водночас її мовлення позначене багатством стилістичних засобів, модальними висловами, афіліативними маркерами й засобами позитивної оцінки, що також свідчить про високий рівень мовної компетентності.

Особливу увагу було приділено аналізу взаємодії вербальних та невербальних й надвербальних маркерів, які посилюють впливовість дискурсу телеведучої. Зокрема, використання міміки, виразного погляду, жестів, пози тіла, вибору одягу, а також інтонаційної динаміки, паузування й тембру голосу засвідчують цілісну комунікативну стратегію, спрямовану на глибоку взаємодію з аудиторією. Опра Вінфрі продемонструвала здатність органічно інтегрувати всі рівні дискурсивної особистості – від ціннісно-мотиваційного до комунікативно-поведінкового – у своїй публічній діяльності.

Отже, публічна мовна поведінка Опри Вінфрі демонструє гармонійне поєднання стратегічної комунікації, емоційного інтелекту та соціальної емпатії. Її дискурсивна постать свідчить про здатність трансформувати особистий досвід у впливовий інструмент комунікації, а також показує роль медіадискурсу у формуванні цінностей і моделей поведінки в сучасному суспільстві. Результати дослідження відкривають перспективи для подальших розвідок у галузі медіалінгвістики та критичного дискурс-аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Желтухіна М. Р. Про зміст дискурсу мас-медіа. *Вісник Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка*. 2007. № 11 (128), Ч. 1. С. 27–40.
2. Махачашвілі Р. К., Сидоркіна А. О. Дискурс японських нових мас-медіа: природа, ознаки та розвиток. *Філологічні студії : зб. наук. пр.* 2019. Вип. 12. С. 38–45.
3. Мірошніченко І. Г. Стислий текст в українському масмедійному дискурсі : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Дніпро, 2020. 275 с.
4. П'янковська І. Концепція та методологія медіадискурсу. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 26. Т. 1. С. 182–187.
5. Романченко А. Мовна особистість як інтердисциплінарний об'єкт досліджень. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. Вип. 58. С. 117–120.
6. Солощук Л. В. Дискурсивна особистість у світлі теорії полікодовості комунікативного процесу. *Записки з романо-германської філології*. 2015. Вип. 1 (34). 2015. С. 44–47.
7. Суська О. О. Розвиток інформаційно-комунікативних теорій мас-медіа та вивчення впливу інформаційного простору на особистість людини. *Слово. Символ. Текст*. К., 2006. С. 211–226.
8. Черниш О. А. Сутнісні характеристики понять «медіадискурс» та «медіатекст» у сучасній медіа лінгвістиці. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2013. № 118. С. 309–313.
9. Шубенко Н. О. Аудіовізуальний медіатекст: специфіка, структура, властивості. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Kis/2012_1/30.pdf (Дата звернення: 15.09.2025).
10. Яцимірська М. Г., Драган Н. Мідеатекст як продукт журналістської творчості

- (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій). *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2007. Вип. 30. С. 267–276.
11. Analysis of a speech by Oprah Winfrey. 2018. URL: <https://mannerofspeaking.org/2018/01/08/analysis-of-a-speech-by-oprah-winfrey/> (Last accessed : 28.09.2025).
 12. Becoming a better communicator – what we can learn from Oprah! 2021. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/becoming-better-communicator-what-we-can-learn-from-simone-gay/> (Last accessed : 28.09.2025).
 13. Bell A. News language. *Encyclopedia of Language & Linguistics*. Vol. 8. Elsevier, Oxford, 2006. P. 615–617.
 14. Burak B. The Media Representation of Coronavirus As A Tool of Discredit And Praise : The Cases of Sözcü And Sabah. *Electronic Cumhuriyet Journal of Communication*. 2021, Vol. 3. Issue 2. P. 251–276. DOI: 10.54089/ecider.1023334
 15. Cotter C. Discourse and media. *Handbook of Discourse Analysis* / Schiffrin D., Tannen D., Hamilton H.E. (eds). Malden/Oxford : Blackwell Publishers, 2001. P. 416–436.
 16. Czachur W. Diskursive Weltbilder im Kontrast. Linguistische Konzeption und Methode der kontrastiven Diskursanalyse deutscher und polnischer Medien. Wrocław : Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2011. 310 S.
 17. Fraas C., Klemm M. Diskurse – Medien – Mediendiskurse. Begriffsklärungen und Ausgangsfragen. Mediendiskurse. *Bestandsaufnahme und Perspektiven* Frankfurt, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien, 2005. S. 1–8.
 18. Haag L. L. Oprah Winfrey: The Construction of Intimacy in the Talk Show Setting. *Journal of Popular Culture*. 2004. Vol. 26(4). P.115–122.
 19. Inspirational Quotes by Humanitarian Oprah Winfrey. The Borgen project. 2021. URL: <https://borgenproject.org/inspirational-quotes-by-humanitarian-oprah->

- winfrey/#:~:text=,of%20Women%20Speech (Last accessed : 28.09.2025).
20. Lofton K. Oprah: The Gospel of an Icon. *Women's Studies International Forum*. 2011. Vol. 34(5). P. 476-477. 2011. doi.org/10.1016/j.wsif.2011.06.001
 21. Marshall C., Pienaar K. "You Are Not Alone: The Discursive Construction of the Suffering Victim Identity on The Oprah Winfrey Show." *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*. 2008. Vol. 26, no. 4. P. 525–46.
 22. O'Keeffe A. Media and discourse analysis. *The Routledge Handbook of Discourse Analysis*. / Gee J.P., Handford M. (eds). London/New York : Routledge, 2012. P. 441–454.
 23. Oprah Evolves. URL: <https://www.encyclopedia.com/women/culture-magazines/oprah-evolves#:~:text=shift%20in%20style%20and%20content> (Last accessed : 28.09.2025).
 24. Oprah's Golden Globe Speech. NSB. URL: <https://www.nsb.com/blog/oprahs-golden-globe-speech/#:~:text=Volume%20and%20 Varying%20Tone%20of> (Last accessed : 28.09.2025).
 25. SoftSkillsSpotlight: 3 Lessons Oprah Winfrey Teaches Us About Empathy. Skills camp. URL: <https://www.skillscamp.co/3-lessons-oprah-winfrey-teaches-us-about-empathy/#:~:text=,having%20people%20not%20love%20me%E2%80%9D> (Last accessed : 28.09.2025).
 26. Stein K. What Do Television, Rhetorical Analysis, and Black Men Living on the Down Low All Have in Common? The Oprah Winfrey Show. *Popular Culture Studies Journal*. 2021. Vol 9(1). P. 321–338.
 27. The Oprah Winfrey Show. Trivia: 20 Years in the Making! URL: https://www.oprah.com/presents/2005/20anniv/tows/tows_trivia.jhtml. (Last accessed : 28.09.2025).
 28. van Dijk T.A. Ideology and Discourse. A Multidisciplinary Introduction. Barcelona, 2012. 95 p.
 29. Winfrey O. What I know for sure. Pan Macmillan, 2024. 240 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

30. Cruz T. The Oprah Winfrey Show. 2012. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=knK9hSrd1a0> (Last accessed : 17.09.2025).
31. Jackson M. Interview. The Oprah Winfrey Show. 2020. URL: https://www.youtube.com/watch?v=VFVm_3QJrEQ&t=3s (Last accessed : 17.09.2025).
32. Kardashian K. On Her Relationship with Kanye West. Oprah's Next Chapter. 2020. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5i6MCjDIKSE> (Last accessed : 17.09.2025).
33. Moss C. A boy who was chained up and tortured by his own family. The Oprah Winfrey Show. 2020. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3BDsYlt-fug> (Last accessed : 17.09.2025).
34. The Oprah Winfrey Show. A Secret Sex World: Living on the Down Low. 2004. URL: <https://www.oprah.com/oprahshow/a-secret-sex-world-living-on-the-down-low/> (Last accessed : 28.09.2025).
35. Zukav G. What to Do When Life Seems Unfair. The Oprah Winfrey Show. 2020. URL: <https://youtu.be/5ylUZvosaDI> (Last accessed : 17.09.2025).

ABSTRACT
of the MA Thesis “The discursive personality of Oprah Winfrey”
(Kharkiv, 2025) written by Yuliia Krutienko
(research advisor – I.I. Morozova, PhD)

The master’s research paper is devoted to the study of the discursive personality of Oprah Winfrey as a key figure in the modern English-language media discourse. At the current stage of discourse studies, special attention is paid to the analysis of media personalities whose communicative strategies shape public opinion, influence social values and construct symbolic authority. In this regard, Oprah Winfrey – an American television host, producer and philanthropist – represents an outstanding case of a powerful media persona whose discursive practices demonstrate a unique combination of emotional intelligence, narrative persuasion and public empathy which makes this study of her discursive personality **topical** and vital for understanding mechanisms of the public image creation within the media space with the help, among other factors, of units of language and speech.

The aim of the MA project is to identify the main features of Oprah Winfrey’s discursive personality on the basis of her communicative practices, rhetorical strategies, and stylistic means inherent in all of these.

To achieve this aim, the following **objectives** were set and achieved:

- 1) to outline the theoretical foundations and functional characteristics of English-language media discourse as a factor of public identity construction;
- 2) to analyse the role of *The Oprah Winfrey Show* and other media formats in shaping persuasive narrative frameworks;
- 3) to examine the thematic structure, communicative strategy and rhetorical devices of Oprah Winfrey’s public discourse, namely topics of her speeches, her personal strategy, stylistic and rhetorical traits;
- 4) to describe the significance of non-verbal and supra-verbal markers in constructing her media identity;

5) to determine communicative and pragmatic aspects of Oprah Winfrey's discursive personality within the framework of the English-language media discourse.

The object-matter of the research is the discursive personality of Oprah Winfrey as a communicative agent shaping public perception contemporary English-language media discourse, while **the subject-matter** is her public communicative practices in the English-language media discourse.

The research material consists of transcripts of Oprah Winfrey's interviews, speeches and television shows, published in open-access sources, including the official website Oprah.com, media platform publications and transcripts of public appearances.

The methods applied include descriptive, contextual-interpretative, and stylistic ones as well as elements of discourse analysis.

The scientific novelty of the study consists in defining Oprah Winfrey's individual discursive style as a model of influential media communication and revealing her rhetorical strategies, key topics and mechanisms through which her personal public image is shaped. The study broadens understanding of how a media image of the opinion leader is enhanced.

The applied value of the research is determined by its applicability to further studies in media linguistics, pragmatics and discourse analysis, as well as to the training of media professionals and public speakers.

The structure of the MA project includes an introduction, two chapters with conclusions to each of them, general conclusions, and a bibliography. The volume of the main part of the work is 49 pages, the total volume of the work is 58 pages. The list of used scientific references contains 35 sources, of which 23 are in English.

In the first chapter, the research establishes the theoretical and methodological foundations for analyzing the discursive personality within the framework of English-language media discourse. It examines media discourse as a strategic tool of social influence, considering its functional role in shaping public perception, identity construction and value transmission. The chapter synthesizes key concepts related to

media linguistics, discursive identity and the persuasive mechanisms of mass communication. Particular attention is devoted to the communicative model of *The Oprah Winfrey Show*, which is explored as a powerful platform for narrative construction and emotional engagement. This part analyses how Oprah Winfrey's media format produces socially resonant narratives that mobilize empathy, empowerment and personal transformation. The chapter also includes an analysis of the verbal dimension of her communication, focusing on lexical choices, rhetorical strategies and discourse markers, which contribute to the coherence, relatability and persuasive effect of her public speech.

The second chapter provides a detailed communicative-pragmatic analysis of Oprah Winfrey's discursive personality on the basis of empirical material. It investigates her thematic preferences, personal communicative strategy and speech behaviour as a media figure, revealing the patterns through which she constructs trust, authority and emotional resonance with the audience. The analysis covers the dominant topics she engages with – including trauma, resilience, spirituality, social justice and personal growth – and explains how these themes serve her broader discursive mission. In addition to verbal means, the chapter systematically explores the role of non-verbal and supra-verbal markers in shaping her public identity, such as intonation, pauses, gaze, facial expression and body language, demonstrating how these multimodal resources reinforce her credibility, authenticity and persuasive impact. The findings highlight Oprah Winfrey's ability to merge narrative intimacy with strategic influence, positioning her as a model of effective media communication in the contemporary global context.

Volume and structure of work. The structure of the work consists of an introduction, two chapters with conclusions, general conclusions and the list of references. The volume of the main part of the work is 50 pages, the total volume of the work is 58 pages. The list of used scientific references contains 35 sources, of which 23 are in English.

The immediate outcomes of the study were presented at the Students' Scientific Conference of the Department of English Philology and Foreign Languages Teaching Methods at V. N. Karazin Kharkiv National University (November 19, 2025). Basing on these results, an article was prepared and submitted for publication in the collection of students' research works "Young Professionals – the Future of Science".